หนึ่งในสิ่งมหัศจรรย์แห่งเกาะไต้หวัน

หนังสือกอดองค์ความรู้
โครงการพัฒนากักยภาพพู้นำ
เครือข่ายคุณธรรมภาคอีสาน
กิจกรรมศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้
ณ มูลนิธิพุทธจือจี้ประเทศไต้หวัน

ขง:อร้าง

ສຮ້າບชาติ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแพ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ขยะสร้างคน คนสร้างชาติ

หนึ่งในสิ่งมหัศจรรย์แห่งเกาะไต้หวัน หนังสือกอดองค์ความรู้ โครงการพัฒนาศักยภาพพู้นำ เครือข่ายคุณธรรมภาคอีสาน

โครงการพัฒนาศักยภาพพู้นำ เครื่อขายคุณธรรมภาคอีสาน กิจกรรมศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ มูลนิธิพุทธฉีอจี้ประเทศไต้หวัน

ISBN 974-94977-6-7

โดย เยาวลักษณ์ ทองชัยภูมิ

สมสกุล บุญกำพร้า

พิมพ์ครั้งที่ 1

จำนวน

เดือน กันยายน 2549

สิ่งพิมพ์อันดับที่

15/2549

ผู้จัดพิมพ์เผยแพร

์ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ[่]นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม)

้ สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู**้ (องค์การ**มหาชน)

เลขที่ 69/16-17 อาคารวิทยาลัยการจั<mark>ดก</mark>าร มหาวิทยาลัยมหิดล (CMMU)

ถนนวิภาวดีรังสิต แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทรศัพท์ 0 2644 9900 โทรสาร 0 2644 4901-2

www.moralcenter.or.th

*เอกสารเผยแพร่ของศูนย์คุณธรรม ห้ามจำหน่าย

เยาวลักษณ์ ทองชัยภูมิ

ขยะสร้างคน คนสร้างชาติ,--กรุงเทพฯ :

ศุนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม, 2549,

80 หน้า

1. ขยะ. I. สมสกุล บุญกำพร้า. II. ชื่อเรื่อง.

363.728

ISBN 974-94977-6-7

ผู้พิมพ์

บริษัท สไตล์ครีเอทีฟเฮ้าส์ จำกัด

32/152 ซอยรามอินทรา 65 แขวงจระเข้บัว เขตลาดพร้าว

กรุงเทพฯ 10230

โทรศัพท์ 0 2945 8051-6 โทรสาร 0 2945 8057

E-mail: stylecreative@yahoo.com

າຍ:ສຣ້າບ ລຣ້າບຮາຕົ

ผมได้มีโอกาสไปร่วมศึกษาดูงานมูลนิธิพุทธฉือจี้ ณ ประเทศไต้หวัน ได้เห็นภารกิจมากมายของเหล่าอาสาสมัครในชุดน้ำเงินขาว ซึ่งมีทั้งภารกิจหลัก 4 ด้าน คือการกุศล การรักษาพยาบาล การศึกษา และวัฒนธรรม กับภารกิจ อีก 4 ประการที่ดำเนินการควบคู่กันคืองานบรรเทาทุกข์ระหว่างประเทศ บริจาค ไขกระดูก อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และงานอาสาสมัครชุมชน

ทั้ง 8 ภารกิจนั้น ล้วนเป็นสิ่งที่น่าชื่นช[่]มทั้งสิ้น ทำให้ได้เห็นว่างาน อาสาสมัครที่ทำด้วยใจหรือที่เรียกกันว่า "จิตอาสา" นั้น เป็นสิ่งที่เติบโตงอกงามและ พัฒนาไปไกลมากในหมู่อาสาสมัครของมูลนิธิพุทธฉือจี้ เป็นงานจิตอาสาที่สะท้อน ความเป็น "พุทธ" ของเหล่าอาสาสมัครได้เป็นอย่างดี

ภารกิจหนึ่งที่เห็นว่า เป็นเรื่องที่ทำได้ไม่ยากสำหรับคนไทย ก็คือภารกิจ การแยกขยะ ซึ่งในบ้านเราจะดำเนินการ โดยคนกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นผู้หาเลี้ยงชีพ จากขยะ มีการแยกขยะตามมูลค่าของประเภทขยะที่แปรเป็นเงินได้เช่นกัน แต่ยังเป็น การแยกขยะที่ไม่ได้ทำด้วย "จิตอาสา" ยังขาดองค์ความรู้ในการดำเนินการ และ ที่สำคัญยังขาดจิตสำนึกในการทิ้งขยะ ซึ่งเป็นต้นทางของการก่อให้เกิดขยะนั่นเอง ทำให้เกิดปัญหาเรื่องสุขอนามัยและเป็นที่รังเกียจของคนทั่วไป

สารคดีพร้อมภาพประกอบเรื่อง "ขยะสร้างคน คนสร้างชาติ" คงจะพอจุด ประกายให้เห็นถึงแนวทางในการดำเนินการแปรรูปขยะให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ อย่างไร เพราะสภาพปัญหาสิ่งแวดล้อมของเมืองไทยนั้น ดูเหมือนจะเดินตามรอย ประเทศไต้หวันอยู่ ปัญหาหลายลักษณะที่เกิดขึ้นกับไต้หวันมาก่อน ก็กำลังเกิดขึ้น กับเมืองไทยในปัจจุบัน

ดังนั้น การศึกษาแนวทางแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมอย่างเป็นระบบตั้งแต่ต้นทาง จนถึงปลายทางของไต้หวัน น่าจะเป็นอุทาหรณ์อย่างดีสำหรับนำมาประยุกต์เพื่อ แก้ปัญหาของประเทศไทยได้ไม่มากก็น้อย

หวังว่าหนังสือเล่มเล็กๆ นี้คงจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจตามสมควร

(นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม)

ประธานกรรมการ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

7

ดำนำ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม (ศูนย์คุณธรรม) สำนัก งานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจหลัก ในการเสริมหนุน เชื่อมประสาน เพิ่มพลังเครือข่ายองค์กรภาคี ตลอดจนการวิจัย และจัดการความรู้ เพิ่มเสริมสร้างคุณธรรมในสังคมไทย

ศูนย์คุณธรรมได้จัดให้มีการทำวิจัยคุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝัง คุณธรรม จริยธรรมของประเทศต่างๆรวม 10 ประเทศ และ 1 ใน 10 ประเทศ นั้นคือ ประเทศได้หวัน โดยพระเดิมแท้ ชาวหินฟ้า จากการเผยแพร่งานวิจัยและ การประสานงานกับมูลนิธิพุทธฉือจี้ในประเทศไทยเพื่อเป็นแกนกลาง นำเครือข่าย คุณธรรมประเทศไทยไปศึกษาดูงานกิจกรรมการช่วยเหลือสังคม ของมูลนิธิพุทธฉือจี้ในประเทศไต้หวัน ส่งผลให้เกิดการต่อยอด และการขยายผลทั้งด้าน การปฏิบัติงานด้านอาสาสมัคร และมีเอกสารเผยแพร่สู่สาธารณะ ซึ่งศูนย์คุณธรรมได้จัดพิมพ์เผยแพร่เรื่อง "จิตอาสา พลังสร้างโลก" โดย นายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ ผู้อำนวยการสำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งได้รับความ สนใจจากเครือข่ายจิตอาสาเป็นอย่างมาก

สำหรับหนังสือ "ขยะสร้างคน คนสร้างชาติ" เล่มนี้ เป็นผลจากคณะศึกษา ดูงานที่ได้ไปสัมผัสแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างใกล้ชิดในการดำเนินงานเรื่องขยะซึ่งเป็น อีกภารกิจหนึ่งของชาวฉือจี้ การนำเสนอเรื่องการแยกขยะด้วยจิตอาสาที่มีภาพ ประกอบจำนวนมาก จึงน่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจที่จะทำกิจกรรมอาสาสมัคร ด้านนี้ต่อไป

ศูนย์คุณธรรมขอขอบคุณ คุณสมสกุล บุญกำพร้า และคุณเยาวลักษณ์ ทองชัยภูมิ ที่กรุณาเขียนและถ่ายภาพประกอบหนังสือเล่มนี้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ อย่างยิ่งต่อผู้สนใจที่จะดำเนินภารกิจนี้ต่อไป

Munday Marcha

(นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพ[่]ลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)

ขจะลร้างคน คนลร้างชาติ หนึ่งในลิ่งมหัศจรรจ์แห่งเกาะไต้หวัน

ปฐมบท	8
ทำไมต้องเป็นพุทธฉือจี้แห่งได้หวัน	10
ทำไมต้องมาดูงานแยกขยะที่ไต้หวัน	12
สำนึกรักสิ่งแวดล้อม ต้องปลูกฝังในทุกวัย	16
สัมผัสโรงแยกขยะที่ไม่มีกลิ่นเหม็น	2
จิตอาสาต้องเริ่มแต่เด็ก	24
แยกขยะด้วยใจ เขาทำกันอย่างนี้	2
เมื่อชาวฉือจี้แปลงขยะเป็นทุน	40
วัฒนธรรมการกินที่ช่วยลดขยะได้จริง	43
บทส่งท้าย	46
เขาะใจขยายผล ผู้นำเครื่อข่ายคุณธรรมภาคอีลาน	49
ภาคผนวก	
ฉือจี้ กลุ่มพุทธศาสนิกชนที่ควรรู้จักและชื่นชม	6
-รู้จักท่านธรรมาจารย์เจิ้งเหยียน -	74
- -ถ้าอยากรู้จักฉือจี้เพิ่มขึ้น	78

หนึ่งในลิ่งมหัศจรรจ์แห่งเกาะได้หวัน

ปฐมบท

การเดินทางไปทัวร์เกาะได้หวัน นับเป็นสิ่งที่อยู่นอกสายตาของเรา เพราะ เท่าที่ประสบการณ์และความรับรู้ของเรามีเกี่ยวกับเกาะได้หวันนั้น ดูจะมีแต่ภาพที่ ไม่ค่อยงดงามเท่าไรนัก ไม่ว่าจะเป็นเล่ห์เหลี่ยมของนักธุรกิจได้หวันที่มาวาดลวดลาย ไว้ในเมืองไทย การใช้กำลังตัดสินปัญหาของนักการเมืองได้หวันที่ดูจะกลายเป็น เอกลักษณ์ไปแล้ว หรือแม้แต่การถูกโดดเดี่ยวจากสหประชาชาติในเรื่องนโยบาย จีนเดียว จะมีที่เป็นภาพลักษณ์ที่ดีอยู่อย่างหนึ่ง ก็คงเป็นเรื่องของความขยันขันแข็ง ของคนได้หวันที่บุกเบิกการค้าขายไปต่างแดนแทบจะทุกประเทศทั่วโลก คนไทยเอง ที่เดินทางไปต่างประเทศ ถ้าบอกว่ามาจากไทยแลนด์ มักจะถูกทักว่ามาจากไทวาน (สำเนียงคำว่า "ได้หวัน" ในภาษาอังกฤษ) อยู่ร่ำไป

แต่เมื่อได้มีโอกาสรู้จักกับมูลนิธิพุทธฉือจี้ในประเทศไทย รวมถึงการไป ศึกษาดูงานที่มูลนิธิพุทธฉือจี้แห่งไต้หวัน ภายใต้การสนับสนุนจากศูนย์ส่งเสริม และพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรมตามโครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำเครือข่าย คุณธรรมภาคอีสาน เมื่อวันที่ 21-24 มิถุนายน 2549 ก็ทำให้ภาพของไต้หวัน เปลี่ยนไป

เวลา 4 วัน 3 คืน บนเกาะไต้หวัน จึงเป็นเวลาอันมีค่ายิ่งในการเรียนรู้ และซึมซับรับเอาสิ่งดีๆ ที่เกิดขึ้นบนเกาะใหญ่แห่งนี้การศึกษาดูงานที่เรียกได้ว่า เข้มข้น ตั้งแต่ตีสี่ (ในบางวัน) จนถึงสามสี่ทุ่มทุกวันนั้นแม้จะเหน็ดเหนื่อยและ ไม่มีโอกาสซ้อปปิ้งเช่นการไปศึกษาดูงานทั่วไปในต่างประเทศ แต่ก็เป็นช่วงเวลา ที่ทุกคนประทับใจและจะจดจำเพื่อนำไปถ่ายทอดต่อได้อย่างมิรู้ลืม

อาดารที่ตั้ง ลถานีโทรทัศน์ตัวอ้าง ซึ่งทุนลนับลนุน ล่วนหนึ่งมาจาก รางได้ของโรงแงกขงะ ของมูลนิธิพุทธฉือจื้

ทำไมต้องเป็น

<mark>พุทธฉี</mark>่อจี้แห่งได้<mark>หวัน</mark>

ดำถามนี้ พุดขึ้นมาทันที ที่รู้ว่าจะต้องไปดูงานที่เกี่ยวกับขบวนการ คุณธรรมของมูลนิธิอันยิ่งใหญ่แห่งนี้ที่ได้หวัน ข้อมูลที่ได้รับมาจากหลายกระแสนั้น โฆษกของมูลนิธิพุทธฉือจี้ได้หวันกล่าวในรายการสารคดี 1 ชั่วโมงเต็มทางช่อง ดิสคัฟเวอรี่ที่พูดถึงมูลนิธิแห่งนี้ว่า มีสมาชิกอยู่ทั่วโลกถึง 10 ล้านคน และมีอาสา สมัครทั่วโลกถึง 1 ล้านคน แต่จากการบอกเล่าของอาสาสมัครฉือจี้ที่ติดตามไปดูแล คณะของเราตลอดการเดินทางนั้นเล่าให้ฟังว่า เฉพาะในประเทศไต้หวันนั้นมีสมาชิก อยู่ 6 ล้านคน และมีอาสาสมัครทำงานประมาณ 2 แสนคน เฉพาะที่ทำงานเก็บ แยกขยะอย่างเดียวก็มีสูงถึง 5 หมื่นคนทั่วเกาะได้หวัน

ภารกิจของมูลนิธิพุทธฉือจี้ได้หวันนั้น มีอยู่ 4 ด้าน เรียกว่า "งาน มหาปณิธานสี่" คือการกุศล รักษาพยาบาล การศึกษา และวัฒนธรรม และยังมี ภารกิจอีก 4 ประการที่ดำเนินการควบคู่กันไปคือ งานบรรเทาทุกข์ระหว่างประเทศ บริจาคไขกระดูก อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และงานอาสาสมัครชุมชน ทั้ง 8 ภารกิจนี้ ดำเนินไปควบคู่กัน จึงเรียกรวมกันว่า "หนึ่งย่างก้าวแปดภารกิจ"

(10)

การดูงานในครั้งนี้ นับเป็<mark>นครั้งที่</mark> 5 แล้ว ที่ศูนย์คุณธรรมนำคณะดูงานจาก ประเทศไทยม^าเย<mark>ี่ยมชมกิจการของมูลนิธิพุทธฉือจี้ใต้หวั่น โดยในคณะข</mark>องเรามี จำนวน 58 <mark>คน ประกอบด้วย พระนักพัฒนา ผู้ท</mark>รงคุณวุฒิ ครู อาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ ้<mark>นักวิชาการ และผู้นำเครือข่ายแผนแม่บทชุ</mark>มชน[์]พึ่งต[่]นเอ[่]งภาคอีสาน และเจ้าหน้าที่ <mark>ศูนย์คุณธรรม โดยมี ศ.ดร.ร.ต.อ.ป</mark>ระชัย เปี่ยมสมบูรณ์ อดีตรองนายกรัฐมนตรี ให้เกียรติร่ว<mark>มเดินทางด้วยใน</mark>ฐานะผู้ทรงคุณวุฒิของศูนย์คุณธรรม ด้วยคุณวุฒิและ วัยวุฒิขอ<mark>งท่าน ก็</mark>ทำให้ท่านเปรียบเหมือนหัวหน้าคณะดูงานในครั้งนี้ไปโดยปริยาย

ดณะผู้ศึกษาดูงานกำลังฟังการบรรขาง เรื่องการแขกขจะที่โรงแขกขจะหันจง หานกรุงไทเป

(11)

ท่านลักขโณ ผู้ที่ศึกษาขบวนการคุณธรรมในได้หวันมากว่า 5 ปี ร่วมเดินทางไปกับพวกเราในคณะนี้ด้วง เพื่อบรรจาจทุกเรื่อบราวลีๆ ขอบได้หวัน

ກຳໄ<mark>ນຕ</mark>້ວບມາ

<mark>ดูบานแขกขจะที่ได้หวัน</mark>

เป็นอีกคำถามหนึ่ง ที่พวกเราคณะดูงานคราวนี้ถามกันเองอยู่ในใจ เพราะ ในกำหนดการเดิมนั้น เราจะได้ดูกิจการโรงแยกขยะเพียงโรงเดียวเท่านั้น แต่ด้วย เหตุบังเอิญหรืออย่างไรก็มิอาจทราบได้ ทำให้คณะของเรากลายเป็นคณะเดียวที่ได้ มีโอกาสเยี่ยมโรงแยกขยะของมูลนิธิพุทธฉือจี้ไต้หวันถึง 2 แห่ง คือในวันที่ไปถึง ไต้หวันวันแรกและในวันที่จะลากลับทำให้ได้เห็นบรรยากาศที่แตกต่างกันและ ได้เห็นว่าการทำงานของเขาเป็นระบบระเบียบและมีประสิทธิภาพเพียงใด

คำถามที่ว่า เขาจัดฉากเพื่อต้อนรับผู้มาเยือนหรือไม่นั้น ดูจะเป็นคำถาม ที่เชยไปเลยเมื่อไปถึงได้หวัน เพราะตลอดเวลา 4 วัน ที่เราเยี่ยมชมศึกษาดูงานนั้น ต้องยอมรับว่าพวกเขาปฏิบัติต่อผู้มาเยือนด้วยมิตรไมตรีที่มาจากความตั้งใจจริงๆ ทุกแห่งที่เราไปเยือน เหล่าอาสาสมัครชาวฉือจี้ก็ล้วนทำงานในหน้าที่ของตัวเอง เป็นปกติ โดยเฉพาะเมื่อได้พูดคุยกับเจ้าหน้าที่ของศูนย์คุณธรรมที่ได้มีโอกาสมา เยือนไต้หวันมากกว่า 1 ครั้ง ก็พูดเป็นเสียงเดียวกันว่า ทุกอย่างเหมือนกันกับที่ เคยมาเห็นครั้งก่อน หากเป็นการจัดฉาก ก็นับว่าจัดฉากได้เป็นธรรมชาติที่สุด ทีนี้ก็มาถึงคำถามข้างต้น ที่เป็นที่มาของหนังสือเล่มนี้ว่า

"ทำไมตัองมาดูงานแขกขขะที่ได้หวัน*"*

คงต้องย้อนประวัติศาสตร์ไต้หวันกันสักนิดหนึ่ง เพราะไต้หวันนั้นวาง ยุทธศาสตร์การพัฒนาของตัวเองไว้ด้วยการก้าวไปสู่ประเทศพัฒนาแล้ว โดยใช้ ภาคอุตสาหกรรมนำหน้า และผลจากการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดในรอบ 40 ปี ที่ ผ่านมา ทำให้ไต้หวันเกิดโรงงานอุตสาหกรรมผุดขึ้นเป็นดอกเห็ด ประกอบกับยุทธวิธี การถ่ายโอนเทคโนโลยีจากประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกา มาเป็น ฐานการผลิตที่สำคัญในประเทศ ทำให้ไต้หวันกลายเป็นประเทศที่เติบโตในอัตรา เฉลี่ย 8 เปอร์เซ็นต์ต่อปีตลอด 35 ปี ที่ผ่านมา พลิกตัวเองจากประเทศยากจน กลายเป็นประเทศพัฒนาแล้วในเวลาไม่ถึง 40 ปี

สิ่งที่ตามมา ก็คือกากอุตสาหกรรมและมลพิษจากอุตสาหกรรมจำนวน มาก ทำให้สภาพแวดล้อมของไต้หวันต้องตกอยู่ในภาวะอันตรายอย่างไม่รู้ตัว และ ด้วยเหตุนี้เอง ท่านธรรมาจารย์เจิ้งเหยียนเห็นว่าโลกถูกทำร้ายมามากพอแล้ว ถ้า เรายังไม่หยุดทำร้ายโลก มนุษย์ก็จะกลายเป็นผู้ถูกทำร้ายเสียเองในเบื้องหน้า

ด้วยเหตุนี้ การรณรงค์ครั้งใหญ่จึงเกิดขึ้น การรักษาสภาพแวดล้อม ถูกบรรจุให้กลายเป็นหนึ่งในแปดภารกิจสำคัญของมูลนิธิพุทธฉือจี้แห่งไต้หวัน เวลาผ่านไป 40 ปี เท่ากับการก่อตั้งมูลนิธิ ผลการปฏิบัติภารกิจอย่างเข้มข้น ทำให้ สภาพแวดล้อมของไต้หวันดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ความสำเร็จนี้ แม้แต่สหประชาชาติ ก็ยังยกย่องในความมุ่งมั่นของประชาชาติไต้หวัน ที่มีมาตรการในการรักษา สิ่งแวดล้อมดีเยี่ยมแห่งหนึ่งของโลก

การเก็บขยะ หรือคัดแยกขยะ จึงเป็นเพียงหนึ่งในภารกิจเพื่อการรักษาโลก ของเราให้บอบช้ำน้อยลงนั่นเอง

ความสำเร็จที่เห็น ไม่อาจปรากฏได้เพียงข้ามคืน แน่นอนว่าจะต้องผ่าน ปัญหา อุปสรรค ความทุกข์ยาก และการแก้ปัญหา รวมถึงการวางนโยบายระยะยาว เพื่อสร้างคนรุ่นใหม่ที่ใส่ใจสิ่งแวดล้อม

ภาวะโลกร้อนในปัจจุบัน เป็นปรากฏการณ์ที่ธรรมชาติกำลังเตือนมนุษยชาติ ให้หันกลับมาทบทวนตัวเองได้แล้วว่า ขณะนี้มนุษย์รบกวนธรรมชาติมากเกินไป เสียแล้ว การแก้ปัญหาพร้อมกันทั้งโลก ดูจะเป็นสิ่งที่ไกลเกินเอื้อม แต่การแก้ปัญหา ที่ตัวเองนั้น หากมีจิตสำนึก ก็สามารถทำได้ทันที เมื่อทำได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน แล้วก็สามารถขยายวงออกไปสู่ครอบครัว ออกไปสู่ชุมชน ออกไปสู่ท้องถิ่น และสู่ ประเทศชาติได้อย่างไม่ยากเย็น

นี่เองคือหลักการง่ายๆ ที่ไต้หวันใช้เป็นวิถีทางในการรักษาสภาพแวดล้อม และต่อสู้กับวิกฤตการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นตามมาหลังจากประเทศก้าวเข้าสู่สังคม อุตสาหกรรมเต็มรูปแบบ

ดังนั้น ลิ้งที่เราจะได้เห็นต่อไปนี้ จะเป็นเครื่องยืนยันความสำเร็จในการ อนุรักษ์สภาพแวดล้อมของไต้หวันได้เป็นอย่างดี

ສຳ້ແກ້ເກລິ່ນແວດລ້ວມ

<mark>ເຄື່ອບປ</mark>ູລູກຝັບໃ**น**ກຸກວັຈ

"ชาวฉือจี้เป็นบุคคลที่ได้รับขนานนามว่าเป็นบุคคลที่ตื่นก่อนตะวัน ตะวัน ยังไม่ทันขึ้นชาวฉือจี้ก็ออกไปทำงานแยกขยะกันแล้วนะครับ มีตั้งแต่เด็กเล็กอายุ 4 ขวบเล็กที่สุด ไปจนถึงคุณยายอายุกว่า 101 ปีนะครับ ก็มาทำแบบนี้เหมือนกัน ทั่วเกาะไต้หวัน" เสียงจากอาสาสมัครฉือจี้ที่ทำหน้าที่ไกด์กำลังอธิบายถึงภารกิจ ของอาสาสมัครกว่า 50,000 ชีวิตที่อุทิศตนให้กับโรงแยกขยะของมูลนิธิ

การปลูกฝังให้กับเด็กๆ นั้นเป็นเรื่องที่ทุกคนคงรู้ว่าเป็นเรื่องที่จำเป็น แต่ ถ้าจะทำให้ได้อย่างชาวฉือจี้ ก็ต้องทำทั้ง 2 ทางคือ ในด้านการศึกษาก็ทำตั้งแต่ เด็กเล็กก่อนเข้าวัยเรียน และต่อเนื่องไปจนถึงการศึกษาสูงสุด

และในขณะเดียวกัน ก็ต้องสร้างจิตสำนึกให้กับคนทุกวัยในครอบครัว เพื่อ ให้กิจกรรมการเก็บขยะกลายเป็นพันธกิจของครอบครัวไปโดยปริยาย

ນີ້ດຶ່ວການນອບກັບແຍກນຍ: ที่ทำได้จริก กับแรกขระนี้ จะพบเห็นได้ทุกที่ที่เป็น ສຸດານທ່ຽງແກງ ນຸຊື່ອທີ່ ສາຄາເທ:ກັບໃນໄທເປແລ: ในเมืองอื่นๆ ในภาพนี้ ดือที่ธนามกินไทเป ซึ่งเป็นลนามกินการใน าไระเทศ ระหว่าบรอเครื่อน

เพื่อบินไปเมือบอวาเหลี่ขน จากการลับเกต ชาวไต้หวันที่ทิ้บขจะ จะพิจารณา ก่อนทิ้งเลมอว่าลิ่งที่เขาจะทิ้งนั้นเป็นขจะประเภทไหน ในภาพจะแบ่งเป็นกับซ้างมือลุด ดือขจะโลหะ ต่อมาทางขวาดือขวดแก้ว พลาลติก และกระดาษ ถังล้านขวานั้นเป็น ກັບໃສ່ທາ:ສຸດກັ້ນທີ່ຊື່ໃສເຄືລໄດ້ແລະຊື່ໃສເຄືລໄມ່ໄດ້

ที่เห็นตั้งเป็นกังเล็กๆองู่ด้านบนนั้น เป็นกังรองรับแบตเตอรี่เก่าที่ไม่ให้แล้ว ซึ่งในรานละดวกซื้อชื่อดังที่มีลัญลักษณ์เลข 7 นั้น จะมีถังรับแบตเตอรี่หมดอาขุ แล้วทุกร้าน

(17)

วิทยากรที่โรงแยกขยะให้ความรู้ว่า เฉพาะถ่านไฟฉายก้อนเล็กๆ ก้อนเดียว ถ้าสารเคมีรั่วลงน้ำก็ทำให้น้ำถึง 6 ตันหรือ 6 พันลิตรเสียหายได้ และถ้าตกลงดิน เพียง 1 ก้อน พื้นที่ 1 ตารางเมตรรอบก้อนแบตเตอรี่เก่านั้นจะปลูกอะไรไม่ได้ ไปถึง 1 พันปี

18

ถับแขกขขะที่พบในโรบพขาบาล อวาเหลีขน ไม่มีตัวหนับลือ ภาษาอับกฤษ แต่ก็มีรูปที่ดูแล้ว เข้าใจได้ทันทีว่าเป็นกับใล่อะไร ที่ลถานีรถไฟ เมืองอวาเหลี่จน
นอกจากพื้นจะละอาดละอ้านแล้ว
จะเห็นถังขจะ 2 ใบตั้งองู่ในมุมที่
พบเห็นง่าง ใบหนึ่งเป็นขจะลด
อีกใบหนึ่งเป็นขจะที่รีไซเดิลได้
แม้จะไม่มีภาษาอังกฤษกำกับแต่
ลัญลักษณ์ขนาดใหญ่ก็ทำให้หา
ได้ไม่จาก

น่าสังเกตว่า พยะสดของเขาจะแทงไม่เห็นเลย เพราะเขามีวัฒนธรรม

การกินอาหารที่ต้องกินให้หมดชาม จะเหลือแม้นิดหน่อยก็ไม่ได้ น่าจะมาจาก พื้นฐานที่ในสมัยก่อน อาหารการกินของเขานั้นคงจะไม่อุดมสมบูรณ์

____ ถับแขกขขะที่ลมณาราม เมือบอวาเหลีขน จะใช้กระลอบพลาลติก แบบกุงปุ่งบ้านเรามาแขวนห้อง เมื่อเห็นกุงไหนเต็ม ก็มัดปากกุงแล้วเอากุง ใหม่มาลวมได้เลย

แต่ถึงแม้ปัจจุบันจะมีพอกินแล้ว เขาก็ยังยึดถือค่านิยมนี้อย่างเหนียวแน่น ดังนั้นหากท่านไปเยือนได้หวัน สิ่งหนึ่งที่จะต้องระลึกไว้เสมอก็คือ ข้าวทุกจาน อาหาร ทุกอย่าง อย่ากินทิ้งขวาง...เพราะคนได้หวันถือว่าเป็นมรรยาทที่ไม่ดี

คตินี้ยังขัดกับคตินิยมในบ้านเรา ที่ถือกันว่าถ้ากินข้าวเกลี้ยงจานจะไม่ใช่ ผู้ดี ซึ่งน่าจะได้ทบทวนและสร้างค่านิยมใหม่กันได้แล้ว เพื่อให้สอดคล้องกับการ ใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด 19

ภาพศิลปะประดิษฐ์นี้ถ่างที่สนามบินไทเปเช่นกัน ที่ชั้นบนก่อนเข้าสู่ประตุ
ขึ้นเครื่อง จะเป็นโถงขาวสำหรับผู้โดงสารนั่งพัก ที่ผนังของโถงนี้ จะติดภาพศิลปะ
ประดิษฐ์แบบนี้เป็นจำนวนมาก เห็นทีแรกนึกว่าเป็นนิทรรศการภาพเข็งนของศิลปิน
มีชื่อ แต่เมื่อเข้าไปดุใกล้ๆ กลางเป็นผลงานของเด็กนักเรีงน ที่เขาจัดประกวด แล้ว
เอาผลงานที่ดีเด่นมาติดให้ชมกัน สิ่งที่เขาทำนั้นคือการประดิษฐ์ภาพเข็งน
จากกระป๋องน้ำอัดลมนานาชนิด เอามาตัดเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อง แล้วเอามาปะติด
หรือตอกด้วงหมุด เพื่อให้เป็นรูปคล้างกับงานคอลลาจที่เด็กๆ บ้านเราก็ดงจะเดง
ทำกัน ของเราจะทำด้วงกระดาษ แต่ที่ได้หวันใช้กระป๋องน้ำอัดลมที่หมดประโจชน์
แล้วมาสร้างมูลด่าเพิ่มได้อง่างน่าชื่นชม

นี่ดือช่อบทางหนึ่งในการลร้างมูลค่าเพิ่มให้กับขจะในแนวทางของไต้หวัน

<mark>ສັມตัສโรงแจกขจะ</mark> ที่ไม่มีกลิ่นเหม็น

"เราจะไปดูโรงแยกขยะที่ซันจงแล้วเราก็จะไปทานข้าวที่นั่นด้วย แต่รับรอง ไม่เหม็นนะครับ ไม่ต้องกังวล บางทีพอพูดถึงขยะเราก็จะเกิดความรู้สึกอีกแบบหนึ่ง เพราะเราเห็นมาจากที่บ้านเมืองของเรา แต่ของฉือจี้จะเป็นอีกแบบหนึ่งนะครับ เราเข้าไปเราก็จะมีความสุข" คุณสุชน ล่ามประจำคณะเชิญชวน

แล้วสิ่งแรกที่ได้พบหลั่งจากลงจากรถก็คือรอยยิ้ม เสียงเพลงร้องต้อนรับ และการไหว้ทักทายที่ยิ้มแย้มแจ่มใส แม้เขาจะต้อนรับเราที่โรงอาหารซึ่งดูเหมือน จะเป็นห้องอเนกประสงค์ แต่ทุกคนก็ไม่ได้สัมผัสกลิ่นที่ไม่พึงประสงค์แต่อย่างใด

การต้อนรับอง่าขอบอุ่นเมื่อแรกเขือน ที่โรขแขกขขะซันจบ กรุงไทเป

คณะดูงานกำลังเยี่ยมชมอาสาสมัครปฏิบัติงานในโรงแยกขยะซันจง ทุกคนทำงานอย่างมีความสุข และไม่มีใครได้ค่าตอบแทน เพราะทุกคนมาด้วย ใจจริงๆ ตลอดเวลาที่เดินชมนับชั่วโมงไม่ได้กลิ่นขยะ เคล็ดลับก็คือ ขยะทุกชิ้น ก่อนนำมาส่งโรงแยกขยะอาสาสมัครจะต้องล้างทำความสะอาดมาแล้วเท่านั้น ถึงจะส่งมาที่นี่ได้

ทั้ง 6 ภาพในหน้า 22-23 นี้ คือผลงานล่วนหนึ่งที่อาลาลมัดรชาวฉือจี้ ช่วงกันประดิษฐ์คิดคัน ขึ้นมาจากวัลดุเหลือใช้ เพื่อลร้างงานที่มีคุณค่า จำหน่างหารางได้เข้ามูลนิธิ เราจะพบเห็นการใช้วัลดุเหลือใช้ให้เกิดประโงชน์ ในทุกลภานที่ ที่มีอาลาลมัครฉือจื้องู่ จนดูเหมือนเป็นวัฒนธรรมหนึ่งของ ชาวฉือจี้ไปแล้ว

ภาพแรกเป็นภาพจากพิพิธภัณฑ์เฉ็ก ๆ ที่รวบรวมประวัติความเป็นมาของมูลนิธิ อีก ๕ ภาพหลังเป็นภาพจากโรงแรกขระหันจง

ຈືຫວາສາ

ູ້ ຫ້ວນເร<mark>ิ່</mark>ມແຫ່ເລົ້າ

นอกจากการปลูกจิตสำนึกให้กับทุกเพศทุกวัยแล้ว บทพิสูจน์ว่าจิตสำนึก นั้นเกิดขึ้นแน่แท้แล้ว การปฏิบัติคือขั้นตอนที่จะต้องเกิดการกระทำ คือการทำ ในสิ่งที่จิตสำนึกรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ต้องทำ หรือจะเรียกอีกนัยหนึ่งก็คือ "จิตอาสา" นั่นเอง

จิตอาสาต้องเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก จึงจะเป็นพลังที่เข้มแข็ง และยั่งยืน เราจึงได้เห็นภาพเด็กๆ ไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนประถม โรงเรียนมัธยม ต่อเนื่องไปจนถึงนักเรียนพยาบาล นักศึกษาแพทย์ ต่างได้รับการอบรมและปลูกฝัง ให้มีจิตอาสาอย่างต่อเนื่อง และเข้มข้นขึ้นตามวัยที่เพิ่มขึ้น

เด็กที่เห็นในภาพนี้ ด็อกอุ่มเด็กโรงเรียนประกมพุทธฉือชี้ ที่ถึงเวอาเข้าเวรทำความ
ธะอาดกวาดเก็บบริเวณโรงเรียน แต่ อะคนจะหาผ้าคาดปากของตัวเองมาจากบ้าน
/ ธังเกต อี้ผ้าคาดปากจะไม่เหมือนกัน / ซึ่งเป็นการปลูกผังให้รู้จักป้องกันตนเอง
ก่อนเลมอ พวกเขาจะรู้หน้าที่และเต็มใจทำความละอาด และทำคัวขความตั้งใจ
งานที่ทางโรงเรียนมอบหมางให้ก็จะมีตั้งแต่ กวาดพื้น ภูพื้น เก็บขยะ เก็บเศษ

—— เด็กกลุ่มนี้มีหน้าที่เก็บเศษกระดาษหรือขจะชิ้นเล็กชิ้นน้องเอาใล่กุง พลาลติกที่เข็นในภาพ

นอกจากอาลาลมัครวังเด็กแล้ว ที่ลมณาราม เราได้เห็น ภาพอาลาลมัคร ทั้งหนุ่มและลูงอาชุในชุดลุภาพพร้อมเนคไท กำลังกวาดถนนทางเข้าลมณารามองู่ เป็นกลุ่มๆ ในเช้าวันที่เราไปเขื่อนอง่างเต็มใจ จึงไม่น่าแปลกใจว่าทำไมบริเวณ ลถานที่ในลมณารามจึงดูละอาดละอ้านเป็นพิเศษ จากการลอบถามได้ความว่า อาลาลมัครเหล่านี้ดีอดนทำงาน ที่เล็งลละเวลาว่างของตนเองมาทำงาน ลาธารณประโขชน์ให้กับลมณาราม โดงจะผลัดเปลี่งนหมุนเว็จนกันมาทุกวัน เมื่อ เก็บกวาดเลร็จแล้ว ก็จะองู่ร่วมฟังการปรรจางลรรมของท่านลรรมาจารง์ซึ่งจะมีทุกเช้า ตอน 700 น. จากนั้นจึงจะกลับไปทำงานในลกานที่ทำงานของแต่ละดน

นี่เป็นกิจวัตรที่พบเห็นทุกเห้าที่ ผมณาราม มิเพียงแต่เสษขยะเท่านั้น เสษใบไม้ที่ ร่วงหล่นในผมณารามทุกชิ้น ล้วนเป็นผิ่งที่มีค่า ใบไม้ทุกใบเมื่อปลิดตัวเองแล้ว ก็ขับใช้ทำปุ๋งได้ ที่นี่จึงเก็บใบไม้ทุกใบที่ร่วงหล่นไปทำปุ๋งชีวภาพ ตามแนวทาง เกษตรอินทรีง์ที่ไร้ เราเพิษอย่างลิ้นเชิง

แขกขขะด้วขใจ

เขาทำกันอง่างนี้

เมื่อเราได้เข้าไปดู เหล่าอาสาสมัครนับร้อยชีวิตที่กำลังง่วนอยู่กับการ คัดแยกขยะอยู่นั้น ต้องเล่าให้ฟังก่อนว่า อันดับแรก โรงแยกขยะที่เข้าไปดูเป็น โรงงานเพดานสูงก่อสร้างด้วยโครงเหล็กที่แข็งแรง ถาวร เสมือนเป็นคลังสินค้า อุตสาหกรรมดีๆ นี่เอง

ถัดมา สิ่งที่เรียกว่าขยะทุกชิ้น ถูกคัดแยกประเภทและทำความสะอาด มาแล้ว ก่อนลำเลียงด้วยรถบรรทุกมาส่งที่โรงงานแห่งนี้ ดังนั้น จึงปราศจากกลิ่น ที่ไม่พึงประสงค์มากระทบจมูกเลย จะได้กลิ่นอยู่บ้างก็เป็นกลิ่นคล้ายน้ำยาที่ใช้ ในโรงพยาบาลเสียมากกว่า

ต้นทางที่มาของขยะเหล่านี้ก็จะเริ่มต้นจากบรรดาอาสาสมัครชาวฉือจื้ ที่มีกระจายอยู่ทั่วเมือง จะทำการตระเวนเก็บขยะตามแหล่งต่างๆ มาทำการล้าง ทำความสะอาด แล้วรวบรวบเพื่อรอการลำเลียงมาส่งยังโรงแยกขยะ ซึ่งแล้วแต่ ความสะดวกของแต่ละคน

บางคนอาจจะนำมาล่งด้วงตัวเอง เช่นหนุ่มใหญ่นางนี้

บางคนอาจจะละดวกให้รถมอเตอร์ไหด์ เช่นลาวน้องนางนี้

้ถ้าเหลือกำลับที่จะขนมาเอง ก็ต้องรอรถจากมูลนิธิมารับเอาไปแบบคุณป้าคนนี้

เมื่อขยะเหล่านั้นลำเลียงด้วยรถบรรทุกเล็กมาถึง ก็จะขนย้ายมาลงไว้ตาม พื้นที่ที่จะมีป้ายระบุชัดเจนว่าช่องไหนเป็นขยะอะไร เช่น กระป๋องน้ำอัดลม ขวด พลาสติก ตลับเทป ซีดี หนังสือ เสื้อผ้า ขวดแก้ว หลอดไฟ เครื่องใช้ไฟฟ้า เป็นต้น

ในภาพ รถบรรทุกขจะกำลับถองเข้าจอดในซอบที่กำหนดให้ตรงกับขจะที่ขนมาจาก จุดต่างๆ ทั่วกรุงไทเป

28

การแยกขยะในความหมายที่เขาทำ และเราได้มาเห็นนั้น ก็คือการเอาขยะ แต่ละประเภทมาแยกส่วน เพื่อคัดเอาส่วนที่เป็นโลหะประเภทเดียวกันแยกออกมา เช่นอลูมิเนียม ทองแดง หรือส่วนที่เป็นพลาสติก ก็จะแยกเอาพลาสติกประเภท เดียวกันออกมารวมกันไว้เป็นส่วนๆ เพราะจะทำให้สามารถนำไปหมุนเวียนผลิต สินค้าใหม่ได้หรือที่เรียกว่า ขบวนการรีไซเคิล

ເຮ່นการคัดแขกชิ้น ສ່ວนของมิวนเทปบันทึกเສียง ຈະມີการแขกชิ้น ສ່ວนออกไปเป็นกลุ่ม ตั้งแต่คน ໃขລກรูตัวจิ๋วออกมาก่อนใສ່ລບในกล่อบที่ ƒ ซึ่งเก็บเฉพาะลกรูเล็กๆเพียงอย่างเดียว ถ้ดมา ຈະແກະເอาแกนพลาลติกสีขาวภายในออกมาใล่ กล่องที่ ƒ แกบโลหะเล็กๆ ที่คอยกำกับเล้นเทป ให้เดินเรียบอยู่กล่องที่ ƒ ตลับพลาลติก ƒ ซิ้น ที่ประกบกันอยู่เป็นกล่องที่ ƒ และกล่องลุดท้าย เป็นกล่องใล่เนื้อเทป ซึ่งเป็นล่วนที่ไม่มีราคา เพราะขางไม่ได้ก็จะนำไปทำลายอย่างถูกวิธีต่อไป

ส่วนขยะประเภทใดที่ยังสามารถซ่อมแซมได้ ก็จะผ่านเข้าขบวนการ ซ่อมแซมเพื่อนำไปจำหน่ายเป็นสินค้ามือสองอย่างร้านค้าสินค้ามือสองที่เราพบเห็น กันทั่วไปแถวคลองถมหรือใต้สะพานพุทธของบ้านเรา

ที่น่าสนใจที่สุดก็คือ กระบวนแยกขึ้นส่วนของขยะนี่เอง ที่เหล่าอาสาสมัคร จะเน้นเป็นพิเศษ เพราะหากแยกขึ้นส่วนออกมาได้มากขึ้นเท่าไร นั่นหมายความ ว่า มูลค่าของขยะก็จะเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว

ดังนั้นจุดที่อาสาสมัครแยกขยะมารวมตัวกันมากที่สุด ก็คือในตำแหน่งของ การแยกชิ้นส่วนนี่เอง ซึ่งในแต่ละพื้นที่ จะมีอาสาสมัครนั่งรวมกันเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 3-8 คน แบ่งหน้าที่กันทำอย่างขะมักเขมัน

การคัดแขกกระดาษเป็นอีกหนึ่งกรรมวิธีที่ พวกเราที่งกันมาก เพราะเป็นกรรมวิธีที่ อาศัขความอดทนเป็นอข่างลุง มีความ เพียงเป็นเฉิศ แทบไม่น่าเชื่อว่าจะทำกัน ได้ขนาดนี้ เริ่มด้วขการที่อาลาลมัคร คนหนึ่งจะนำเอาหนังสือที่ต้องการ ดัดแขกมาฉีกออกทีละหน้าในขั้นตอนนี้ ก็เพื่อแขกกระดาชออกจากกัน

ในโรงแขกขขะแห่งที่ลองจะเห็นมี
เครื่องตัดกระดาษขนาดกลางองู่
เครื่อง ซึ่งลามารถจะตัดเอา
ลันกาว หรือลวดเข็บ ด้างเข็บเล่ม
ที่เป็นอุปลรรคในการนี้กออกจนหมด

อาลาลมัดรดนที่ลอบก็จะแขกกระดาษที่ ไม่เปื้อนหมึกมากนักไว้ทางหนึ่ง ถ้าเป็น หน้าลีหรือรูปภาพก็จะแขกไว้อีกทางหนึ่ง กระดาษกอบที่แขกออกมากองแรกนั้น เขา ก็จะบรรจงตัดด้วยกรรไกรเอาเฉพาะขอบขาว ที่ไม่เปื้อนหมึกพิมพ์ แขกไว้อีกกองหนึ่ง เหตุที่ต้องทำเช่นนี้ เป็นเพราะกระดาษที่ไม่ เปื้อนหมึกพิมพ์ขางได้ราดาดีกว่ากระดาษที่ มีหมึกพิมพ์

ล้วงเหตุที่ต้องให้ความเพิ่งรค่อนข้าง ลุงในการนั่งตัดกระดาชค้วงกรรไกรทั้งวัน จึงพบแต่อาลาลมัครหญิง ที่ล่วนมาก จะเป็นผู้ลูงอางุ แม้แต่เป็นผู้พิการต้องนั่ง รถวีลแหร์ ก็จังมานั่งตัดกระดาชเป็นการ ทำงานด้วงจิตอาลาเต็มเปิ่งม

31

ท่านธรรมมาจารย์มีเหตุผลที่ชัดเจน ในความจำเป็นที่จะต้องช่วยกัน อนุรักษ์ป่าไม้ไว้ ท่านได้ให้ตัวเลขจากการวิจัยอันน่าทึ่งว่า ถ้าเราเก็บกระดาษกลับ มาใช้ใหม่ได้ 50 กิโลกรัม เท่ากับเราสามารถช่วยเหลือต้นไม้ 1 ต้น อายุ 20-25 ปี ไม่ต้องถูกตัดมาทำกระดาษได้

เขาคิดคำนวณออกมาว่าใน 1 ปี คนเราใช้กระดาษสิ้นเปลืองถึงคนละ 300 กิโลกรัม (โดยคิดจากทุกกิจกรรมในชีวิตประจำวันที่เกี่ยวข้องกับกระดาษ ทุกรูปแบบ) เท่ากับว่าปีหนึ่งเราก็ต้องตัดต้นไม้ไปประมาณ 6 ต้น แล้วเราอายุ เท่าไหร่ก็คูณเข้าไป ถ้าหากท่านอายุ 60 ปีเท่ากับใช้ต้นไม้ไป 300 กว่าต้นแล้ว พวกเราบางคนในชีวิตตั้งแต่เกิดมา ไม่เคยปลูกต้นไม้ใหญ่เพิ่มแม้แต่ต้นเดียว แล้วท่านที่ปลูกนะปลูกกันเท่ากับที่ท่านใช้ไปหรือเปล่า อันนี้เป็นเรื่องที่น่าคิด ใน เมืองไทยก็คงจะมีแต่ดาบตำรวจวิชัยเพียงคนเดียวกระมัง ที่ปลูกต้นไม้มาแล้ว กว่า 2 ล้านต้น (ตอนนี้ได้ยินว่าเป็นนายร้อยตำรวจแล้ว)

ท่านธรรมาจารข์เจิ้งเหชีงนในวัง 70 ปี ที่ดูอ่อนกว่าวัง กับถ้วงรางวัลที่ได้จากรางการ ดีเด่นต่างๆ ที่ออกอากาศทางลถานีโทรทัศน์ต้าอ้างภางใต้การลนับลนุน ทุนดำเนินการจากมูลนิธิพุทธนือจื้ และทุนดำเนินการถึงหนึ่งในลื่มาจากรางได้ จากโรงแงกขระนี่เอง

ส่วนท่านธรรมาจารย์เจิ้งเหยียนนั้น กระดาษแผ่นหนึ่งใช้ถึง 3 ครั้ง ครั้งแรกจะใช้ดินสอเขียน ครั้งที่ 2 จะใช้ปากกาลูกลื่นเขียนทับ ครั้งที่ 3 จะใช้ หมึกจีนเขียน กระดาษแผ่นนี้จึงจะหมดอายุแล้วค่อยทิ้งลงตะกร้า เอาไปรีไซเคิลใหม่ น่าทึ่งไหมล่ะ

และแล้วเมื่อได้เยี่ยมชมโรงงานแยกขยะแห่งที่ 2 เราก็ได้มีโอกาสทดลอง แยกขยะแบบง่ายๆ โดยฝ่ายอาสาสมัครให้คณะของเราทดลองแยกขยะรีไซเคิลดูทั้ง กระดาษ และเทปคาสเซท ก็ได้รับความสนใจเป็นอย่างดีจากผู้หลักผู้ใหญ่ที่ร่วม เดินทางไปกับศูนย์คุณธรรมอย่างไม่ถือตัว

ส่วนเรื่องการเก็บขยะนั้น ก็มีวิธีจัดการที่น่าสนใจไม่น้อย ท่านลักขโณ เล่าประสบการณ์เรื่องนี้ให้ฟังดังนี้

"ปัจจุบันนี้ตัวเมืองใหญ่ๆ ในไต้หวัน จะต้องมีการแยกขยะอย่างชัดเจน ชาวบ้านทุกคนจะต้องรับผิดชอบขยะที่เกิดขึ้นในบ้านของตัวเอง อยู่ๆ จะเอาขยะมา ทิ้งหน้าบ้านไม่ได้ เป็นการผิดกฎหมาย คุณจึงไม่เห็นถังขยะเรี่ยราดเลย คุณต้อง เก็บขยะไว้ในบ้านของคุณ"

35

แล้วถึงเวลาวันจันทร์-พุธ-ศุกร์ หรือวันไหนก็ตามที่ทางการกำหนด คุณจะต้องถือ ขยะของคุณมารออยู่หน้าบ้าน หรือรอตรงจุดที่รถขยะจะมาเก็บ นั่นหมายความว่า 1. เป็นการลงโทษคุณไปในตัว 2. เป็นการให้คุณรู้ว่าคุณได้สร้างขยะขึ้น

ขยะก่อนทิ้งก็ต้องแยกด้วย สมมติว่าวันนี้ฉันจะมาเก็บกระดาษ วันจันทร์ เก็บกระดาษ วันพุธเก็บขวด วันศุกร์เก็บโลหะ อย่างนี้เป็นต้นก็ต้องแยกไป วันอื่นๆ คุณต้องเก็บไว้ในบ้านของคุณ คุณจะได้รู้ว่าคุณสร้างขยะขึ้นเท่าไหร่ วันอื่นๆ ถ้าคุณ คิดว่าฉันไม่เอา จะไม่รอ ฉันต้องโละภาระให้รัฐบาล คุณต้องไปซื้อถุงดำจากรัฐบาล มีกำหนดขนาดเล็กกี่บาท ขนาดกลางกี่บาท ขนาดใหญ่กี่บาท คุณก็ใส่เลย เอาขยะ ใส่ลงไปแล้วก็โยนเข้าให้รัฐบาลไปบริหาร นั่นหมายความว่าคุณต้องรับผิดชอบค่าขยะ ที่คุณสร้างขึ้นให้กับสังคม ไม่ใช่ว่าให้รัฐบาลมาบริหารให้อย่างเดียว"

พังดูแล้วก็เป็นวิธีที่น่าสนใจ เพียงแต่จะปรับใช้กับเมืองไทยได้หรือไม่ ยังเป็นปัญหา

ด้วยความที่เป็นเมืองอุตสาหกรรมยุคใหม่ ขยะอิเล็กทรอนิกส์จึงมีเต็มเมือง อย่างช่วยไม่ได้ อาสาสมัครชาวฉือจี้จึงต้องหาทางเร่งรีบกำจัดขยะอิเล็กทรอนิกส์กัน อย่างจริงจัง

หากเครื่องใดยังอยู่ในสภาพที่สามารถซ่อมใช้ได้ ก็จะรีบดำเนินการซ่อม ทันที แล้วนำไปจำหน่ายรวมกันกับสินค้ามือสองอีกมากมาย คล้ายตลาดคลองถมหรือ ใต้สะพานพุทธของเมืองไทย ซึ่งมีทั้งเสื้อผ้า ของใช้ในครัวเรือน ของประดับตกแต่ง เครื่องมือช่างสารพัดชนิด

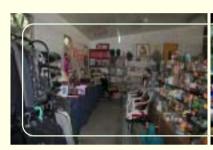

จากภาพจะเห็นคุณอุงผู้ชำนาญทั้ง 2 คน กำลังกอดชิ้นล่วนของเครื่อง ใช้ไฟฟ้าที่ได้รับบริจาคมา เครื่องใช้ไฟฟ้าชิ้นไหนที่หมดอาจุการใช้งานแล้ว ก็จะทำการ ผ่าเอาชิ้นล่วนโฉหะลำคัญที่แจกออกมาได้ เช่น ทองแดง อลุมิเนีงม เงิน เหล็ก แม้แต่น็อตลกรูก็จังลามารถขางได้ราคาดี คุณอุงทั้งลอง จึงเป็นผู้เชิ่งวชาญเรื่อง การแปรรูปขจะอิเล็กทรอนิกล์ไปโดงปริจาจ

37

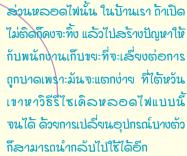
รานจำหน่าขลินด้ามือลอง จะเป็นล่วนหนึ่งของโรงแขกขขะที่จัดไว้เป็นลัดล่วน เพื่อเปิดจำหน่าขลินด้ามือลอง ที่มีหลากหลาขชนิดตั้งแต่เลื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม ไปจนถึงหนังสือและของประดับตกแต่งลารพัดแบบ

น่าลังเกตว่า เก้าอี้ที่ใต้หวันจะเป็น เก้าอี้เต็้งแบบนี้ทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็น ที่โรงพงาบาลหรือที่โรงเร็งน จนถึง โรงแขกขง แต่ที่น่าลังเกตก็คือเป็น เก้าอี้รี่ใชเคิล 100% เพราะใช้วัลอุจาก พลาลตกที่แขกได้จากโรงแขกขงะนี่เอง

ปีนี้เป็นที่ 40 แห่งการก่อตั้งมูลนิธิ
พุทธฉือจี้ ในฐานะที่เป็นโรงแขกขขะ
เขาจึงเอกขวดแก้วมาตกแต่งเป็นโลโก้
ในวาระ 40 ปี ซึ่งเลข 4 นั้นก็ทำล้อ
รูปใบโพธิล้วข ซึ่งผื่อให้เห็นถึงความ
มั่นคงและความร่มเข็นมาตลอด
40 ปี ของการก่อตั้ง

ภาพใบหน้าขนาดเท่าตัวจริงของ
เหล่าอาลาลมัคร ที่มาเลียลละแรงกาย
แรงใจและเวลาที่โรงแขกขขะ จะได้รับการ
อัดขขางโชว์ร้องขึ้มของเจ้าตัวด้วงความ
ภาคภูมิใจ เป็นการเชิดชุดนดี ตั้งแต่ขังมี
ชีวิตองู่ ซึ่งเป็นกลงุทธ์หนึ่งในการลร้าง
ขวัญและกำลังใจให้กับเหล่าอาลาลมัคร
ได้ร่วมแรงร่วมใจทำงานให้กับมูลนิธิอง่าง
เต็มที่

ภาพนี้เป็นภาพจุดขางใหญ่ที่เด่น
ที่ลุดของโรงแจกขจะทีเดีจว เพราะตั้งองู่
ตรงทางเข้าก่อนจะได้ชมนิทรรศการ เป็น
การลื่อให้เห็นถึงหญิงชราที่กำลังเก็บขจะ
หลังที่งองุ้มเลมือนกำลังดารวะโลก สื่อ
ให้เห็นถึงภารกิจอันจิ่งใหญ่ของชาวฉือจี้
ได้เป็นอง่างดี

ເມື່ອນາງລື່ອຈື້

แปองขจะเป็นทุน

ขอใช้สำนวนร่วมสมัยสักหน่อย เพราะใช้อธิบายสิ่งที่เราพบเห็นได้เป็น อย่างดี เพราะขยะที่อาสาสมัครชาวฉือจี้แยกแล้ว จะสามารถนำไปขายเพื่อหา รายได้ส่วนกลางเป็นทุนสำหรับหล่อเลี้ยงกิจกรรมต่างๆ มากมาย ในทุกภารกิจหลักๆ ทั้ง 8 ภารกิจของมูลนิธิ

นอกจากนั้น ยังมีกิจกรรมที่เกี่ยวโยงกับเรื่องขยะ และมีกระบวนการคิด และทำงานในแบบที่เราเห็นแล้วต้องอดทึ่ง และนำมาบอกเล่าสู่กันฟังต่อไม่ได้

กองไม้ในโรงเก็บไม้ จะมีการแขกประเภทไว้ ชัดเจน และมีป้าขประกาศติดไว้เหนือกองไม้ เพื่อให้ทราบว่า กองไหนเป็นไม้ที่ให้ พลังงานลงหรือต่ำ

แม้แต่เรื่องฟืน ก็เป็นเรื่องที่ พิถีพิถันได้ สำหรับชาวฉือจี้ เพราะ ด้วยแนวคิดที่ต้องการจะใช้ทรัพยากร จากธรรมชาติให้ได้ประโยชน์สูงสุด แม้ว่าจะเป็นไม้ฟืนธรรมดาชาวฉือจี้ก็ จะตัดคัดแยกไม้ที่ยังชื้นอยู่ไว้กองหนึ่ง ไม้แห้งสนิทแล้วอีกกองหนึ่ง และไม้ ที่เป็นไม้เนื้อแข็ง มีค่าพลังงาน ความร้อนสูงก็จัดไว้อีกกองหนึ่ง เห็นการ จัดเรียงไม้แล้ว ถ้าไม่บอกว่าเป็นไม้ฟืน ทุกคน ก็คงคิดว่าเป็นกองไม้สำหรับ ใช้ทำเฟอร์นิเจอร์อะไรประมาณนั้น ไม้ทุกชิ้นจึงใช้ได้สุดคุ้มจริงๆ

ถึงจะออปริมาณขขะอง่างไร ก็ขังมีขขะ ที่ต้องจำกัดองู่ดี เตาเตาขจะจึงถูกเลือก ใช้เพื่อกำจัดขจะที่ไม่มีประโจชน์แล้ว จริงๆ ซึ่งเตาเตาขจะของที่นี่ก็เป็นขนาด เล็กกะทัดรัดแต่ทรงประลิทธิภาพจิ่ง เพราะเป็นเตาเตาที่ไม่มีควัน

การรักษาความสะอาดที่มาพร้อมกับแนวคิดประหยัดเวลาและแรงงานของ ชาวฉือจี้ ทำกันในหลากหลายรูปแบบ นี่เป็นรูปแบบง่าย ๆ ที่พบเห็นได้ที่สมณาราม ฝาท่อระบายน้ำทุกฝา นอกจากจะมีตะแกรงเหล็กปิดปากท่อแล้ว ด้านใต้ตะแกรง เหล็ก จะมีตะแกรงตาถี่คล้ายมุ้งลวดรองใต้อีกชั้นหนึ่ง จุดประสงค์ก็คือ ต้องการ ดักเศษหิน เศษดิน ใบไม้ไม่ให้ตกลงในร่องระบายน้ำ ซึ่งหากเป็นแบบเดิมแล้ว เมื่อเศษขยะตกลงไป เพียงไม่กี่เดือนก็อาจจะต้องลอกท่อกันทีหนึ่ง แต่หาก แก้ปัญหาด้วยวิธีนี้แล้วก็เพียงแต่ยกตะแกรงบนออกก็กวาดเศษหินเศษดินออกได้ไม่ยาก

นี่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ที่สะท้อนให้เห็นถึงความละเอียดถี่ถ้วน และมี การวางแผนอย่างรถบคลบของชาวฉือจี้

การประหยัดพลังงาน ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่อาสาสมัครชาวฉือจี้ ยึดถือเป็น ภารกิจหนึ่งในภารกิจรักษาสภาพแวดล้อมของโลก

อาคารในสมณาราม จะออกแบบให้มีชั้นใต้ดิน และวิธีที่จะทำให้ใต้ดินมี แสงสว่างในตอนกลางวัน ก็คือการทำช่องแสงให้รับแสงอาทิตย์สาดลงไป แล้วกระจาย แสงสว่างไปทั่วห้องได้โดยเกือบจะไม่ต้องใช้ไฟ นี่เป็นอีกนวัตกรรมหนึ่ง ที่ชาวฉือจื้ ใส่ใจในรายละเอียดเล็กๆ น้อยๆ ที่จะช่วยประหยัดพลังงานได้ในระยะยาว

ที่ช่วงออขงะไอ้จริง

วัฒนธรรมการกินของชาวฉือจี้เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ที่เกี่ยวพันกับการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อมอย่างแยกกันไม่ออก ที่เป็นเช่นนั้น ก็เพราะนอกจากชาวฉือจี้ทั้งหมดจะ เป็นนักมังสวิรัติแล้ว ชาวจีนไต้หวันอีกเป็นจำนวนมากก็ยังมีคตินิยมในเรื่องการ กินมังสวิรัติกันตลอดชีวิต จนได้รับการยกย่องให้เป็นดินแดนแห่งมังสวิรัติของโลก ร้านอาหารมังสวิรัติใหญ่ๆ นั้น อาจมีรายการอาหารหลายร้อยรายการในมื้อเดียว ซึ่งตลอดการเดินทางศึกษาดูงานในครั้งนี้ ทางมูลนิธิพุทธฉือจี้ก็จัดให้รับประทาน อาหารมังสวิรัติเกือบทุกมื้อ บางคนที่ไม่เคยทานอาหารประเภทนี้มาก่อน ถึงกับ ติดอกติดใจไปเลยก็มี เพราะต้องยอมรับว่าไต้หวันเป็นประเทศที่เชี่ยวชาญในการ ทำอาหารมังสวิรัติจริงๆ ลองดูตัวอย่างหน้าตาอาหารส่วนหนึ่งนี้ได้

(43)

ที่น่าสนใจมากกว่านั้นก็คือ คตินิยมที่ต้องกินอาหารในจานให้หมด ซึ่งเท่าที่เห็นคนไต้หวันปฏิบัติ ก็ดูจะทำกันเป็นปกติ แต่สำหรับคนไทยกลายเป็น ข้อกำหนดที่ทำให้ต้องกระอักกระอ่วนอยู่พอสมควร เพราะนิสัยที่ชอบเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ นั้น เอาไปใช้ไม่ได้บนโต๊ะอาหารในไต้หวัน หากยังขึ้นตักเผื่อแบบคนไทย สุดท้าย คนตักเองก็อาจจะต้องทนกล้ำกลืนฝืนกินส่วนที่ตักเกินมาอย่างช่วยไม่ได้ และไม่มี ใครช่วย ครั้นจะทิ้งไปแบบที่เคยๆ ก็จะตกเป็นเป้าสายตาของคนอื่นๆ เหมือนมา จากบ้านป่าเมืองเถื่อนก็ไม่ปาน

แม้จะเป็นวัฒนธรรมการกินที่เหมาะกับยุคสมัย เพราะการที่ไม่มีเศษอาหาร เหลือ ก็ทำให้ไม่ต้องกำจัดขยะสดกันเกินกว่าเหตุ เมื่อไม่มีขยะสดมากนัก การเน่า เหม็นก็เกิดในวงจำกัด สุขอนามัยในกองขยะก็ดีขึ้น นี่เองเราจึงไม่ได้กลิ่นขยะเลย ตลอดช่วงเวลาที่อยู่ในได้หวัน

และอีกประการหนึ่ง การที่กินแต่ผัก ผลไม้ เมื่อย่อยสลายก็กลายเป็นปุ๋ย ได้โดยง่าย

นี่เป็นชุดอาหารกลางวัน ที่เรารับประทานกันที่คณะแพทซ์ศาลตร์ มหาวิทจาลัจการแพทซ์พุทธฉือจี้ ซึ่งทางเจ้าภาพได้จัดเป็นชุดให้คนละกล่อง นับว่าเป็นชุดอาหารที่ละอาดปลอดภัชดีมาก เพราะมีภาชนะปิดทุกชิ้น เมื่อเปิดฝา ออกมา อาหารทุกอง่างจังควันกรุ่น แต่ลำหรับผู้ที่ทานน้องไม่ต้องตกใจ เพราะหากเราแน่ใจว่าทานไม่หมดจริงๆ ก่อนที่จะเริ่มทาน ก็ลามารถก่างอาหาร ออกใล่จานรวมได้ แล้วรับประทานที่เหลือองู่ในกระบะชุดนี้ให้หมดเกลื้จง ก็พอแล้ว นี่ดือมรรงาทที่พึงกระทำต่อเจ้าภาพชาวได้หวัน

ชดตะเกียบแบบถอดประกอบได้ เป็นของที่ระลึกอย่างหนึ่งที่ขายดี และ สะท้อนวัฒนกรรมการกินของไต้หวันได้อีกทางหนึ่ง เนื่องจากตะเกียงไม้ไผ่ มีส่วน สำคัญในการทำลายป่าไม้รายใหญ่รายหนึ่งทีเดียว เพราะชาวจีนใช้ตะเกียบเป็น เหมือนช้อนส้อมของคนไทย และเมื่อใช้แล้วทิ้งไปทุกวัน ก็เป็นขยะและทำให้ ทรัพยากรของโลกในส่วนนี้ก็ร่อยหรอลงไปทุกที การใช้ตะเกียบแบบเป็นส่วนตัว ก็เป็นเรื่องของอนามัยส่วนบุคคล และก็ทำให้ช่วยรักษาป่าไม้เอาไว้ได้อีกส่วนหนึ่ง

อุปกรณ์หนึ่งที่ถือเป็นอาวุธ ประจำกายของชาวฉือจี้ทุกคน ก็คือ กระบอกน้ำที่ออกแบบพิเศษ ให้ฝาปิด ล็อคได้แน่นหนา โดยที่น้ำจะไม่หกหรือ ซึมออกมาเด็ดขาด ข้อดีก็คือการ ประหยัดน้ำ เพราะกินใช้เท่าที่จำเป็น ไม่กินทิ้งขว้าง และยังเป็นเรื่องของ อนามัยส่วนบุคคลที่ดีอีกด้วย

บทล่งท้าง

จากภาพที่เห็นตลอดการดูงานที่ไต้หวัน แม้จะเป็น เพียงเวลาสั้นๆ และในบริเวณจำกัดที่ถูกเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิ พุทธฉือจี้แห่งไต้หวันกำหนดให้ดู แต่ก็ต้องยอมรับความจริง อย่างหนึ่งว่า สิ่งที่เห็นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริง มีการปฏิบัติกัน อย่างเป็นเรื่องเป็นราวและต่อเนื่อง มิใช่การทำกันอย่างเป็น แฟชั่นหรือชั่วครั้งชั่วคราว

ยิ่งเมื่อเราได้รับทราบข้อมูลจากอาสาสมัครฉือจื้ ชาวไทยที่ร่วมคณะไปด้วย ที่เราขอให้เขาช่วยถามจากเจ้าหน้าที่ อาสาสมัครที่โรงแยกขยะ จึงได้ทราบว่าโรงแยกขยะแต่ละโรง นั้นสามารถทำรายได้ในแต่ละเดือนสูงถึง 1 ล้านเหรียญไต้หวัน และเมื่อรวมโรงแยกขยะทั่วเกาะไต้หวันที่มีอยู่แทบทุกเมือง รายได้ต่อปีที่เขาหาได้ผ่านขบวนการแยกขยะนั้น จะมากมาย สักเพียงใด น่าคิดจริงๆ

แต่นั่นเป็นเพียงเรื่องเชิงปริมาณ ที่ทำให้เราเห็น ภาพขบวนการแยกขยะของชาวฉือจี้ชัดขึ้นเท่านั้น แต่อีก สิ่งหนึ่งที่น่าพิจารณาไปพร้อมๆกัน ก็คือ คุณภาพของ อาสาสมัครทั้ง 5 หมื่นคนที่ร่วมแรงร่วมใจกันคัดแยกขยะ ทั่วเกาะไต้หวัน ช่างเป็นพลังที่น่าชื่นชมและน่าทึ่งจริงๆ เนื่องเพราะ พวกเขาเหล่านั้นคือพลังบริสุทธิ์ที่ มุ่งมั่นทำงานด้วยจิตอาสา โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน เป็น อาสาสมัครที่มีคุณภาพที่เกิดขึ้นจากความคิดที่อยาก จะช่วยกันรักษาโลกใบนี้ให้บอบซ้ำน้อยลงเท่านั้น

ฉะนั้น จึงไม่น่าจะผิดเพี้ยนนัก หากเราจะกล่าว อย่างเต็มปากเต็มคำว่า ณ ดินแดนแห่งไต้หวันนี้ สิ่งมหัศจรรย์อีกอย่างหนึ่งได้เกิดขึ้น นั่นคือ

ขง:อร้างดน แລ:ดนนั้นแหล: ที่หันกลับมาร่วมกันลรางชาติ

(47)

เกาะใก ของกายออีลาน ผู้นำเครื่อข่างคุณธรรมภาคอีลาน

หลังจากกลับจากไต้หวัน เหล่าบรรดาผู้นำเครือข่ายคุณธรรมภาคอีสาน ทั้ง 40 คน ต่างก็หอบเอาความประทับใจจากการดูงาน พร้อมทั้งแผนงานในใจ ที่ต่างก็จะนำองค์ความรู้ทั้งหลายที่ได้จากไต้หวัน มาขยายผลสู่ชุมชนของตน อย่างขมีขมัน เพราะต่างเห็นด้วยตาตัวเองแล้วว่า หากทุกคนมีจิตอาสาติดตัว ผสานกับการนำองค์ความรู้มาดัดแปลงให้เหมาะสมกับพื้นที่การต่อยอดขยายผล ก็จักบังเกิดผลได้อย่างไม่ยากเย็นนัก ดังนั้น เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น ว่าการ ต่อยอดขยายผลได้เกิดขึ้นแล้วจริงๆ หลังจากการดูงานเพียงไม่กี่วัน และดำเนิน การต่อเนื่องมาจวบจนปัจจุบัน จึงขอนำเสนอความคืบหน้าที่ผู้นำ แต่ละท่านนำไป ต่อยอดขยายผลกิจกรรมดีๆ เพื่อชุมชนของตนเองได้

ທຣະພຣໍໃກປຼີບາເນື້ອ ອກະກຸທົງທົ ທອງຄວາແຂຊຸ

สุนข์การเรียนรู้อาสรมธรรมทาขาท จ.นครราชลีมา

อาตมาร่วมไปศึกษาดูงานที่ได้หวันกับศูนย์คุณธรรมเมื่อวันที่ 23-27 พ.ย.2548 หลังจากกลับมาแล้ว อาตมาได้นำความรู้จากได้หวันมาต่อยอดขยายผล ในหลายๆ ด้าน โดยเริ่มต้นจากตนเองก่อน แล้วนำไปต่อยอดกับเยาวชน ผู้สูงอายุ และแกนนำผู้นำเครือข่ายและพระสงฆ์ โดยอาตมาจะลงไปดูแลเครือข่ายซุมชน ไป ตรวจเยี่ยมศูนย์เครือข่ายต่างๆ เป็นที่ปรึกษาให้เขา และขายไอเดียไปเรื่อยๆ

เครือข่ายต้นแบบ ขณะนี้มี 14 ศูนย์ ก็เริ่มชัดเจนมากขึ้น อาตมาจะเน้น พัฒนาผู้นำชุมชน ผู้มีจิตอาสา สร้างพระวิทยากรได้อีก 3 รูป ก็ได้มาช่วยชุมชน ช่วยเครือข่ายที่เราไปขยายงานให้เขา

ก็จะมุ่งมั่นขยายงานต่อไป จะเอาพระที่เป็นเครือข่ายมาพูดมาคุย อยาก จะขยายทีมพระวิทยากรให้มากขึ้น จะพยายามเชื่อมโยงประสานทุกระดับ และจะส่ง พระมาอบรมที่สถาบันฝึกอบรมผู้นำด้วย เพื่อจะได้นำสิ่งดีๆ จากการอบรมไปช่วย ชุมชนต่อไป

50

พระดรูลัจจญาณประลุต ผู้นำเครือข่างคุณธรรมภาคอีลาน จังหวัดเฉง

51

เนื่องจากทางวัดมีศูนย์เด็กเล็กอยู่ก่อนแล้ว พอกลับจากไต้หวัน งานที่ทำมา แล้วเหมือนถูกลบไปหมดเลย ความคิดที่จะไปเยอรมนีก็ต้องยกเลิกไป เพราะมาคิด ดูแล้ว อาตมาตั้งใจจะอยู่สัก 70 ปี ตอนนี้ก็เหลืออีกแค่ 18 ปีเท่านั้น เลยคิดว่า จะต้องใช้นโยบาย "ททท" คือ ทำทันที

> สิ่งที่ทำ น่าจะเรียกว่า เป็น "ภารกิจเพื่อแผ่นดินสะอาด" คือ สะอาดที่ เจริญตา...สะอาดกาย เจริญวัย ...สะอาดใจ เจริญสุข... เรียกสั้นๆ ว่า นโยบาย 3 ส. 3 จ.

เรื่องแรกคือ ทำเรื่องถนน ทำความสะอาด เก็บขยะให้เรียบร้อย ตอนนี้ ก็ดูดีขึ้นเยอะแล้ว

เรื่องถัดมาก็คือการออม อาตมาเองก็เริ่มด้วยการบริจาคเงินเดือนละ 100 บาท ต่อศูนย์ มี 4 ศูนย์ ส่วนครูพี่เลี้ยงที่มีอยู่ 9 คน เขาก็ตกลงจะบริจาคคนละ 3 บาท ต่อวันทุกคน

เรื่องการเก็บขยะก็เริ่มทุกวันพฤหัส จะพาเด็กซึ่งเป็นเด็กตัวน้อยๆ ทั้งนั้น เก็บขยะ ตอนนี้เด็กๆ เห็นขยะที่ไหน จะกระโดดใส่เลย แล้วต่อไปก็จะบอกผู้ปกครอง ว่าไม่ต้องเอารถมาส่งเด็กๆ แล้วนะ ให้เดินมาส่งพร้อมทั้งถือถุงติดมือเด็กมาด้วย เห็นขยะระหว่างทางก็เก็บมา แล้วทางศูนย์ก็จะเอาขยะเหล่านั้นแยกขายต่อไปตั้งใจ ว่าจะสร้างโรงเรียนและโรงพยาบาลให้ได้จากการเงินที่ได้จากการเก็บขยะขายและ เงินออมนี่แหละ

นางด้ำ วิชาพูล

คณะทำงานเครือข่างแผนภาคอีฐาน จังหวัดบุรีรัมซ์

พ่อค้ำได้เริ่มกิจกรรมแรกด้วย การรวบรวมทั้งทุนทรัพย์และสิ่งของ จำเป็นรวมทั้งข้าวสาร จากพี่น้อง ต.หนองตาด อ.เมือง จ.บุรีรัมย์ อันเป็น พื้นที่ของพ่อค้ำ เพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัย โคลนถล่มที่จังหวัดอุตรดิตถ์

ต่อมาก็เริ่มทำเรื่องขยะใน ชุมชน มีการจัดเวทีชาวบ้านเพื่อให้ชุมชน เห็นประโยชน์ของการคัดแยกขยะ โดย จัดตั้งกองทุนเริ่มแรกด้วยเงิน 10,000 บาท เพื่อรับซื้อขยะที่คัดแยกแล้วจาก ชาวบ้านใน ต.หนองตาดทั้ง 22 หมู่บ้าน โดยมีข้อกำหนดว่า ขยะที่เก็บมาขาย จะต้องทำความสะอาดมาแล้วทั้งหมด เช่นขวดพลาสติกก็ต้องล้างสะอาดแล้ว กระป้องเหล็กพวกเครื่องกระป้องหรือ กระป้องน้ำอัดลมก็ต้องทำความสะอาด แล้วเช่นกัน

ส่วนการรณรงค์ให้ลดละเลิก การใช้ถุงพลาสติกก็คือการชักชวน ให้ใช้ตะกร้าไปจ่ายตลาด ซึ่งอยู่ใน ระหว่างการขยายผลให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมค้นหาคนทำดีในหมู่บ้าน ที่เป็นคนที่มีศีลธรรม เลี้ยงลูกให้เป็นเด็กดี ไม่ใช่คนร่ำรวยหรือ คนมียศศักดิ์ ปัจจุบันมี 8 องค์กร ที่มีการบริหารจัดการเรื่องเงิน เช่น ธนาคารหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่ม ฌาปนกิจสงเคราะห์ เป็นต้น เป็น ผู้เสนอชื่อ ซึ่งขณะนี้รวบรวมได้จำนวน 28 คนแล้ว

ทุกกิจกรรมที่กล่าวมา อยู่ใน ระหว่างการขยายผลจากตัวบุคคลสู่ ครอบครัว จากครอบครัวสู่ชุมชน เพื่อ ให้ได้ คนต้นแบบ ครอบครัวต้นแบบ และชุมชนต้นแบบภายใน 1 ปีนี้

ส่วนการเชื่อมประสานกับ ชุมชนอื่น ก็มีการริเริ่มการออม 2 แบบ คือ ออมแบบวันละบาท กับปีละบาตร วันละบาทก็คือการออมโดยออมใส่ บาตรพระ เต็มเมื่อไหร่ก็นำไปถวายพระ ส่วนปีละบาตรก็คือการนำเอาบาตรพระ ไปให้ชาวบ้านออมวันละเล็กละน้อย ให้ได้อย่างน้อยปีละ 1 บาตรเต็มเมื่อไหร่ ก็นำไปถวายพระเช่นกัน เงินที่ออมได้ก็จะปรึกษากับพระในการจัดสรรไปใช้ ในกิจการสาธารณประโยชน์ต่อไป

นาขอุทัข มาโชติ

ดณะทำงานเดรือข่างแผน ภาดอีฒาน จังหวัดมหาฒารดาม

นางนิพนธ์ ชุศรีวาลน์

นักจัดการความรู้ จับหวัดนครราชဆีมา

53

หลังจากไปศึกษาดูงานกลับมา
ก็ได้เริ่มทำความดีกับสถานที่ท่องเที่ยวใน
ชุมชนก่อนเป็นอันดับแรก ได้แก่อุทยาน
วังมัจฉา โดยได้ร่วมกันลบรอยขีดเขียน
ตามเสาและผนังศาลาพักผ่อน จำนวน
6 หลัง พร้อมทั้งทาสีใหม่ตลอดแนว
สะพานที่เป็นราวเหล็ก โดยทาสีกันสนิม
ใหม่ ใช้งบพัฒนาของชุมชนไปทั้งสิ้น
15,000 บาท

นอกจากนี้ยังทำความสะอาด บริเวณโดยรอบแหล่งท่องเที่ยว พร้อม ทั้งเขียนป้ายประชาสัมพันธ์ แหล่ง ท่องเที่ยวแบบถาวร เป็นเงินอีก 7,000 บาท ส่วนกิจกรรมอื่นๆ นั้นอยู่ในระหว่างหารือ ร่วมกันในชุมชนว่าจะมีความพร้อม เรื่องใดบ้าง ได้ริเริ่มความคิดที่จะเชิดชูคนดี ให้เป็นแบบอย่างของชุมชน

เริ่มแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ด้วยการปลูกผักไว้กินเอง โดยใช้ปุ๋ย ชีวภาพ

มีการรวมกลุ่มอาสาสมัคร เพื่อ ช่วยเหลือสังคมทุกเรื่อง เช่นเรื่องการ คัดแยกขยะและการลดปริมาณขยะใน ชุมชน

ພາບນຳຮຸບ**ທີ**ລປ໌ ເອື້ອກຸລໄພນູລຈ໌

ดณะทำงานเครือข่างโซน *3* จังหวัดชังภูมิ

) ได้ริเริ่มดูแล เอาใจใส่ต่อบุพการี และผู้สูงอายุในชุมชน โดยเฉพาะเรื่อง ของสุขภาพ

เริ่มออมวันละ 1 บาท โดยเริ่ม ที่ครอบครัวของตัวเองก่อน เพื่อช่วยเหลือ ผู้สูงอายุ

เผยแพร่เรื่องของการทำปุ๋ยหมัก ให้กับชุมชนเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม (ส่วน เรื่องของโครงการเกษตรอินทรีย์นั้น ทาง เครือข่ายตำบลได้ทำมาอยู่ก่อนแล้ว)

54

55

מ่งที่กำลังดำเนินการคือ การยกย่องคนดี โดยขึ้นทะเบียนคนดีในตำบล บ้านใหม่ อำเภอหนองบุญมาก จังหวัดนครราชสีมา ในชื่อ "เวทีค้นคนดี" สิ่งที่ ทำไปแล้วได้แก่ การจัดตั้งทีม "ต้นกล้าทำดี" โดยเน้นไปที่เด็กๆ ให้มีการออม สะสม ขยะเป็นทุนเพื่ออนาคต และเป็นการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมไปในตัว ขณะนี้มีจำนวนอาสา สมัคร 28 คน ได้พาไปดูงานเรื่องสิ่งแวดล้อมที่บางแสนมาแล้วครั้งหนึ่ง

มีการจัดรายการวิทยุ เพื่อเผยแพร่เรื่องคนทำดี ว่าแต่ละคนที่เด่น ๆ นั้น เขาทำอะไรกันบ้างและทำดีอยู่ที่ไหน เกิดอะไรดีๆ กับชีวิตของเขาบ้าง โดยจัดทุก วันเสาร์เวลา 07.00-08.00 น.

รณรงค์ให้มีตลาดที่มีคุณธรรมต่อผู้ซื้อ โดยลดการใช้สารแปลกปลอม ที่จะมีพิษต่อร่างกาย ทำให้ผู้ซื้อได้บริโภคอาหารที่ดี และมีสุขภาพดี

> จัดทำสื่อรูปภาพ เพื่อเล่าเรื่องกิจกรรมดีๆ สร้างคนดีให้ชุมชน เพื่อขยายคนดีให้มีมากขึ้น

56

นางลำราญ ธรรมมานอก นักจัดการดวามรู้ จังหวัดนดรราชลีมา

หลังกลับจากดูงาน ได้นำเอาสิ่งที่พบเห็นจากการศึกษาดูงาน นำมาเผยแพร่ โดยการจัดรายการวิทยุชุมชน เครือข่ายภูมิปัญญาไทย ตำบลโนนไทย ที่คลื่น FM 88.25 MHZ จัดรายการเวลา 12.00-13.00 น ในรายการเล่าข่าว

สิ่งที่เล่าในรายการก็มีตั้งแต่ การไปพบเห็น การเรียนการสอนของวิทยาลัย พยาบาล โรงเรียนประถม-มัธยม วิทยาลัยการแพทย์ ศาลาอบรมเผยแพร่ความดี ได้เยี่ยมชมโรงพยาบาล สถานีโทรทัศน์ โรงงานแยกขยะ ดูวัฒนธรรมการกินอาหาร และความพร้อมเพรียงของชาวฉือจี้

สิ่งที่เน้นในการเผยแพร่ชักชวนให้คนร่วมทำ ก็คือการกำจัดขยะ แยกขยะ การเพิ่มมูลค่าของขยะให้มีมูลค่า โดยชักชวนให้ทุกครัวเรือน ร่วมกันรักษา สิ่งแวดล้อมโดยการคัดแยกขยะให้เป็นระเบียบ เป็นหมวดหมู่ และจะเน้น การจัดการขยะในระดับตำบล โดยสิ่งที่จะทำต่อไปก็คือเครื่องกำจัดขยะ

คณะทำบานเครือข่างคุณธรรมภาคอีลาน โซน з จังหวัดขอนแก่น

57

กิจกรรมหลังดูงานได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้กับเครือข่ายองค์กรบัณฑิต กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจังหวัดขอนแก่นดังนี้

- 1. บริจาคเงินได้จากการทำงานของคณะกรรมการและสมาชิก โดยนำเงิน ที่ได้ไปช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ยากไร้ ในรูปแบบเบี้ยยังชีพและสิ่งของ ที่บ้านงิ้วหมู่ที่ 9 และหมู่ที่ 19 ตำบลสาวะถี จำนวน 10 คน ซึ่งคณะกรรมการองค์กรเครือข่าย จะไปเยี่ยมให้กำลังใจในการต่อสู้ชีวิตในเดือน พ.ย. 2549
- 2. เครือข่ายองค์กรฯ ขอรับบริจาคหนังสือจากสมาชิกในองค์กรเครือข่าย บุคคลทั่วไป หน่วยงานราชการและเอกชน เป็นหนังสือเก่าไม่ใช้แล้ว ทั้งตำราเรียน ระดับอนุบาลและประถม วารสาร และสื่ออื่นๆ มอบให้กับโรงเรียนบ้านดอนดู่ ครูราษฎร์พิทยา ต.บึงเนียม อ.เมือง จ.ขอนแก่น ในเดือน ต.ค. 2549
- เครือข่ายองค์กรฯ ขอรับบริจาคของเล่นสำหรับเด็กและอุปกรณ์อื่นๆ จากสมาชิกในองค์กรเครือข่ายฯ และบุคคลทั่วไป เพื่อมอบให้กับโรงเรียนยากไร้คือ โรงเรียนบ้านกุดกว้างประชาสรรค์ ต.เมืองเก่า อ.เมืองเก่า จ.ขอนแก่น ในเดือน ต.ค.
- 4. เครือข่ายองค์กรฯเป็นตัวกลางเชื่อมประสานขอความอนุเคราะห์เครื่อง คอมพิวเตอร์เก่าจากสมาชิก เพื่อมอบให้กับโรงเรียนที่ขาดแคลนในเขต จ.ขอนแก่น

นางจันทีร์ ประทุมภา ปราชญ์ชาวป้าน อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชญี่มา

1. นำประสบการณ์จากได้หวัน และสถาบันฝึกอบรมผู้นำ ไปถ่ายทอด ในฐานะที่ตนเองเป็นวิทยากรขบวนการ เพื่อการเปลี่ยนแปลงพึ่งตนเอง ภาค ประชาชน โดยจะสอดแทรกเรื่อง คุณธรรม จริยธรรมทุกครั้ง ซึ่งเป็น การอบรมครั้งละ 3 วัน ได้จัดอบรมไป แล้ว 5 รุ่น ๆ ละ 50 คน

2. จัดอบรมหมู่บ้านต้นไม้ ผ่านศูนย์ฝึกอบรมเกษตรผสมผสานบ้าน โนนรังบูรพา ต.ตลาดไทย อ.ชุมพวง จ.นครราชสีมา เพื่อให้คนรู้จักปลูกต้นไม้ ในที่ของตนเอง เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคต เป็นโครงการที่เพิ่งริเริ่มเป็น ครั้งแรก จัดอบรมตั้งแต่ 21–30 ส.ค. 2549 รุ่นละ 50 คน รุ่นละ 2 วัน โดยได้ เงินจากอบต. สนับสนุนต้นกล้าให้คนละ 100 ต้นขึ้นไป เป็นไม้ผล ไม้ยืนต้นอะไร ก็ได้ ซึ่งผู้เข้าอบรมจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับการทำปุ๋ย และการใช้ปุ๋ยชีวภาพ ให้ลดละ เลิกการใช้ปุ๋ยหมี ซึ่งจะทำให้ดินอุดมสมบูรณ์ คนมีสุขภาพดี และไม่มีสารพิษหรือ สารเคมีตกค้าง

- 3. จัดอบรมการทำปุ๋ยชีวภาพ ให้กับอบต. โดยจัดเป็นหลักสูตร 1-3 วัน แล้วแต่หน่วยงานที่ส่งมาจะร้องขอ โดยเน้นไปที่การสร้างจิตสำนึกให้มีความรักกัน เอื้ออาทรต่อกัน มีความเสียสละ และยังแนะนำเรื่องการรีไซเคิลขยะ เพื่อนำกลับ มาใช้ใหม่ เพื่อสร้างรายได้เสริม และทำให้สภาพแวดล้อมดีขึ้น
- 4. นอกจากนั้น ยังมีกิจกรรมที่ทำมาต่อเนื่องกว่า 15 ปี คือการอบรม เรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่ หรือเกษตรผสมผสาน ซึ่งมีนักเรียนจากโรงเรียนสาหร่าย วิทยาคม ทุกชั้นปี ทยอยมารับการอบรม โดยจัดเป็นการอบรมครั้งละ 1 วัน สำหรับ 1 ห้องประมาณ 30–35 คน

59

จะนำความรู้ที่ได้มา ไปใช้ในการอบรมขยายผล ซึ่งจะจัดอบรมขึ้นใน วันที่ 16–17 ส.ค. 2549 ชื่อ โครงการว่า "อบรมขยายผลศูนย์คุณธรรมสู่ชุมชน" จัดอบรมที่วัดโพธิ์ศาลา ต.เปลือย อ.ลืออำนาจ จ.อำนาจเจริญ โดยจัดอบรมให้กับ กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 100 คน จากทุกภาคส่วน คือ เยาวชน ผู้นำชุมชน กลุ่ม องค์กร คณะทำงานกลุ่มองค์กรในชุมชน

ในการอบรมจะนำความรู้ที่ได้จากสถาบันฝึกอบรมผู้นำที่กาญจนบุรี และ ที่มูลนิธิพุทธฉือจี้ในไต้หวันมาใช้ในการอบรม ทั้งในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม และการปลูกจิตสำนึก

นางอมหมาง แองเนตร

คณะทำงานเครือข่างแผนภาคอีฐาน จังหวัดอุปฉราชธานี

- 1. ได้ร่วมกับทางอบต.ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยของ ต.นาโพธิ์กลาง อ.โขงเจียม ซึ่งได้รับความเดือดร้อนจากเหตุเพลิงไหม้ส่วนหนึ่ง และลดพายุพัด อีกส่วนหนึ่ง จำนวน 5 หลังคาเรือน ตั้งแต่หลังละ 1,000-3,000 บาทตามสภาพ ความเสียหาย
- 2. ช่วยเหลือเป็นเงินให้แก่ผู้ป่วยเป็นโรคร้ายแรงหรือรักษายาก จำนวน 10 ราย
- 3. ร่วมกันปลูกต้นคูน จำนวน 30 ต้นที่วัดหมู่ 1 วัดบุญธิสาราม เมื่อ วันที่ 9 มิ.ย.2549 ซึ่งเป็นช่วงหลังจากกลับจากสถาบันฝึกอบรมผู้นำแต่ก่อนที่จะ ไปไต้หวัน
- 4. ร่วมทำบุญตักบาตร โดยชักชวนกันทำในวันพระทุกวันในช่วงเข้า พรรษาปีนี้

60

คณะทำบานเครือข่างแผนภาคอีลาน จับหวัดอำนาจเจริญ

61

ได้ดำเนินการต่อยอดขยายผล 2 โครงการด้วยกัน คือ

1. จัดเวทีโครงการอบรมขยายผลคุณธรรม จริยธรรม สู่ชุมชน 5 ครั้งโดย จัดให้แก่แกนนำชุมชน อายุตั้งแต่ 25 ปี-ผู้สูงอายุ ซึ่งท่านเหล่านี้จะเป็นกรรมการ หมู่บ้าน กรรมการองค์กรต่างๆ โดยนำความรู้ที่ได้รับจากสถาบันฝึกอบรมผู้นำ มา ถ่ายทอดให้ผู้รับการอบรมฟัง และเล่าถึงสิ่งที่ได้ความรู้จากไต้หวัน พร้อมทั้งฉาย วีดิทัศน์ที่อาร์เจนติน่าให้กับผู้รับการอบรม

การอบรมนี้จะเน้นที่คุณธรรมของบุคคล คุณธรรมขององค์กรและคุณธรรมของชุมชน แต่ละครั้งจะมีผู้รับการอบรมจำนวน 100 คน กำหนดจัดทั้ง 5 ครั้งนั้น จะมีที่ ต.หนองป่า ต.คำโพน อ.ปทุมราชวงษา ต.เปลือย อ.ลืออำนาจ และต.นาผือ กับ ต.นาจิก อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ

2. จัดเวทีสมัชชาคุณธรรม ที่ อ.เมือง จ.อำนาจเจริญ จะเริ่มปลายเดือน สิงหาคมนี้ โดยจะเป็นการจัดสมัชชาระดับจังหวัด ที่จะมีการมองภาพ ให้กว้างขึ้น และจะมีการเชื่อมโยงกับการจัดงานสมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ ในเดือน พ.ย. 2549 ด้วย

นางศักดา ศรีมณีรัตน์ นักจัดการความรู้ จังหวัดนครพนม

หลังจากกลับมา ก็ได้นำความรู้ นี้มาพูดให้อบต. ดอนนางหงส์ อ.ธาตุพนม จ. นครพนม เพื่อขยายผลต่อไป ส่วนตัว ผมอยู่ที่บ้านหนองโสน ซึ่งชุมชนนี้เดิมก็มี การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ไม่มีทุนในการ ประกอบวิชาชีพ ไม่มีมรดก ทางชุมชน หนองโสนก็ตั้งกองทุนจัดหาโค กระบือให้ เลี้ยง ในลักษณะของการยืม คือเมื่อเลี้ยง แล้วออกลูก เอาลูกไปขายได้เงินมาก็เอา ไปคืนค่าโค กระบือ การชำระเงินคืน กองทุนก็มีกำหนด 3 ปี ไม่มีดอกเบี้ย คือยืมเท่าไร จ่ายคืนเท่านั้น

ต่อไปจะเริ่มส่งเสริมการออม โดยให้ออมเงินกันคนละ 50 สตางค์ต่อวัน สำหรับ
 ช่วยเหลือผู้สูงอายุที่หนองโสน

พอกลับจากไต้หวัน ผมนึกได้ว่าจะช่วยเหลือชุมชนอย่างไร ก็มีการต่อไฟเข้า ข้านคนที่ด้อยโอกาส ไม่มีไฟฟ้าใช้ ซึ่งเป็นเรื่องของจิตอาสาอย่างหนึ่ง

ส่วนกิจกรรมเอื้ออาทรนั้น มีกิจกรรมย่อยอีกหลายอย่างเช่น ได้ปรับปรุง ราคาสินค้าในร้านค้าชุมชน ให้เป็นธรรมมากขึ้น ลดราคาสินค้าลงมาอย่างน้ำปลา ทิพรส เดิมขาย 23 บาทต่อขวด ปัจจุบันขาย 20 บาทต่อขวด ปุ๋ยชีวภาพเดิมขาย 230-250 บาทต่อกระสอบ ก็ลดราคาลงมาโดยขายให้นอกชุมชน 200 บาทต่อกระสอบ แต่ถ้าเป็นสมาชิกจะเหลือเพียง 150 บาทต่อกระสอบ ทำให้ขายได้ดีขึ้น มีเงินเก็บใน กองทุนมากขึ้น ทำให้เห็นว่าไม่จำเป็นต้องเอากำไรเยอะๆ เสมอไป

การช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม เมื่อก่อนไม่เคยมีความคิดด้านนี้ พอไปดูงาน จึงนำความคิดนี้กลับมาช่วยชุมชน จึงได้สร้างบ้านให้กับผู้ด้อยโอกาส 2 หลัง หลังละ ประมาณหมื่นกว่าบาท โดยใช้เงินเก็บออมจากดอกผลของธนาคารข้าว

ด้านสิ่งแวดล้อม ได้ปลูกต้นตะเคียนทองริมถนนทางเข้าหมู่บ้าน และตามตรอก ซอกซอย และลดการเพิ่มปริมาณขยะ โดยให้ใช้ตะกร้าไปซื้อของที่ร้านค้าในตลาด เพื่อจะได้ไม่ต้องนำถุงพลาสติกกลับบ้าน ซึ่งเท่าที่เห็นจะปฏิบัติได้ประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ อีก 30 เปอร์เซ็นต์จะต้องรณรงค์กันต่อไป

มีการทำกิจกรรมเพื่อกระตุ้นให้คนในชุมชนเกิดจิตอาสา โดยได้แกนนำหมู่บ้าน เป็นหลัก พร้อมกับเจ้าอาวาสและผู้อำนวยการโรงเรียน ผมอยากทำในชุมชนเล็กๆ ให้เข้มแข็งก่อน แล้วค่อยๆ ขยายผลไปทำต่อในชุมชนที่ใหญ่ขึ้น จนถึงในระดับตำบล ต่อไป

นางชวน ดำแอน นักจัดการความรู้ จังหวัดนครพนม

นางภาณุพบษ์ วบด์จำปา ดณะทำงานเครือข่างแผนภาด จับหวัดนครพนม

63

ในส่วนตัวของผม (ภาณุพงษ์) ได้ปรับปรุงตัวเองหลายเรื่องเช่น ตื่นนอนตั้งแต่ ตีห้าทุกวัน ลดการกินเนื้อดิบ (ซึ่งปกติเป็นอาหารโปรด) งดเหล้าเข้าพรรษาเป็นปีที่ 3 ติดต่อกันและคิดว่าจะเลิกตลอดไป เก็บออมวันละ 10 บาทเพื่อลูก ฝึกระงับสติ ระงับ อารมณ์โกรธ เริ่มล้างจาน กวาดบ้านและล้างห้องน้ำ กล้าแสดงออกว่ารักแม่ คิดถึง แม่ เวลาไปต่างจังหวัดจะโทรมาถามแม่ทุกครั้ง

ในส่วนที่ทำเพื่อชุมชน ก็มีการออมวันละ 1 บาท เพื่อบริจาคร่วมกับ เครือข่ายแผนในการช่วยเหลือสังคม ฝึกสอนดนตรีพื้นบ้านให้กับกลุ่มเยาวชนฟรี ร่วม กับคณะกรรมการหมู่บ้าน ออกกฎหมู่บ้านในการพิทักษ์รักษาป่าดอนปู่ตาและปลูกป่า ทุกวันสำคัญ และทุกครั้งที่เป็นวิทยากรบรรยาย จะพยายามสอดแทรกเนื้อหาเรื่องของ คุณธรรมเสมอ

ในส่วนที่ทำร่วมกับคุณชวนนั้น ขณะนี้กำลังจัดทำโครงการต่อยอดขยายผลจาก การไปดูงานที่สถาบันฝึกอบรมผู้นำและที่ได้หวันรวม 2 โครงการด้วยกันคือ

1.โครงการอบรมขยายผล คุณธรรม จริยธรรมสู่ชุมชน โดยเครือข่าย แผนแม่บทชุมชนพึ่งตนเอง ภาคอีสาน สนับสนุนโดยศูนย์คุณธรรม อบรมไปเมื่อ 13-14 ส.ค. 2549 ที่ ต.ท่าลาด อ.เรณูนคร จ.นครพนม มีผู้ร่วมอบรมจำนวน 100 คน อายุตั้งแต่ 13-70 ปี จาก 8 หมู่บ้าน ในตำบลท่าลาด

เป็นการอบรมเพื่อค้นหาความ หมายของคุณธรรม 18 ประการ มีการ ยกย่องและค้นหาคนดี ที่มีถึง 88 คน มีกลุ่มองค์กรคนทำดีอีก 19 กลุ่ม มีการ จัดทำแผนพัฒนาตำบลในด้านคุณธรรม จริยธรรม ที่ระบุว่ามีโครงการที่เริ่มทำได้ ทันทีถึง 10 โครงการคือ

โครงการพัฒนาจิต โครงการ วัดปลอดเหล้า โครงการรณรงค์ปลูกผัก สวนครัวรั้วกินได้ โครงการปลูกป่าวันสำคัญ ต่างๆ โครงการพัฒนาครอบครัวน่าอยู่ คู่คุณธรรม (ครอบครัวอุ่นไอรัก) โครงการ เข้าวัดพังธรรมรักษาศีลในวันพระ โครงการทำบุญตักบาตร โครงการอนุรักษ์ วัฒนธรรมประเพณีฮีตสิบสองครองสิบสี่ (ชาวท่าลาด) โครงการหมู่บ้านปลอดขยะ และโครงการจัดเวรยามเฝ้าระวังป้องกัน บัญหายาเสพติดและความปลอดภัยใน ชุมชน

นอกจากนี้ยังมีโครงการที่เป็นแผนงานที่ชุมชน ทำได้บางส่วนและร่วมกับหน่วยงานอื่นๆ อีก 7 โครงการ คือโครงการค่ายพุทธบุตร โครงการนักเรียนวิถีพุทธ โครงการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น โครงการบรรยายธรรม นำชีวิตทุกวันเสาร์ โครงการสืบสานประเพณีคนตรีชาวบ้าน โครงการตลาดนัดชุมชนคนมีคุณธรรมนำการพัฒนา และ โครงการรณรงค์ส่งเสริมการใช้ปุ๋ยชีวภาพ

โครงการที่ต้องขอรับการส่งเสริมสนับสนุน ทั้งหมด อีก 7 โครงการ คือ โครงการคนดีศรีท่าลาด โครงการฝึกอบรมอาชีพ โครงการกีฬาต้านยาเสพติด โครงการจัดทำทำเนียบคนดีเผยแพร่คุณธรรม โครงการวิจัย กรณีศึกษาพฤติกรรมทัศนคติของเยาวชนไทย ในด้าน คุณธรรมตามกระแสโลกาภิวัตน์ โครงการส่งเสริมสวัสดิการ สังคมสงเคราะห์แก่ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส และ โครงการส่งเสริมการผลิตปุ๋ยชีวภาพ

การอบรมครั้งต่อไปจะจัดที่ ต.นากู้ อ.นาแก จ.นครพนม ซึ่งที่ ต.นากู้นี้จะเป็นตำบลขยายยังไม่ใช่ตำบล ต้นแบบเหมือน ต.บ้านลาด

2. โครงการที่หนุนเสริมคนดี ที่มีกิจกรรมใน ตำบลท่าลาด ให้ได้มีโอกาสทำความดีและขยายผลการทำดี ได้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น

ภาดผนวก

นื้อจื้

กลุ่มพุทธศาลนิกชนที่ควรรู้จักและชื่นชม

ข้าพเจ้าชื่นชมชาวมุสลิมที่มีวัตรปฏิบัติอันเคร่งครัด มีการสื่อสาร แสดงออกถึงความเป็นมุสลิมทั้งรูปแบบและพิธีกรรม

ข้าพเจ้าชื่นชมชาวคริสต์ที่มีองค์กรเครือข่ายมากมาย มีคณะ ผู้เสียสละทำงานบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้ประชาชนผู้ทุกข์ยาก ผู้ยากไร้ทั่วโลก มีอาสาสมัครหนุนเนื่องในกิจกรรมต่างๆไม่ขาดสาย และด้วย ใบหน้าที่อั้มแย้มแจ่มใส

แต่พอร<mark>ะลึกถึงชาวพุ</mark>ทธด้วยกัน ก็มักจะอึดอัดขัดเคืองอยู่เสมอ ทำไมเราไม่มี? ทำไมเราไม่เหมือนเขา?

ก็รู้สึกหดหู่และห่วงใย

ลูกหลานของเรานับวันจะเป็นชาวพุทธในทะเบียนบ้านเท่านั้นเอง แต่วันนี้ช้าพเจ้ามีคำตอบแล้ว และออกจะชื่นชมยินดีกับชาวพุทธ กลุ่มนี้เป็นอย่างมาก

ข้าพเจ้าสบายใจขึ้นและจะบอกลูกหลานว่า ใครบอกว่าชาวพุทธ ไม่มีอะไรเพื่อสังคมเธอไปดูกิจกรรมของ กลุ่**มฉือจี๊** แล้วเธอจะตกใจ!

ฉือจี้เป็นใดร มาจากไหน

เป็นกลุ่มชาวพุทธที่ประเทศไต้หวัน นำโดยภิกษุณี Cheng Yen (ท่าน ธรรมาจารย์เจิ้งเหยียน) บวชเมื่อปี พ.ศ.2506 ทำงานอบรมสั่งสอน ช่วยเหลือ ประชาชน โดยมีอาสาสมัครนับล้านคนคอยสนับสนุน

ปี 2534 ท่านได้รางวัลแมกไซไซ สาขา "ผู้นำชุมชน"

นอกเหนื<mark>อจาก</mark>การปฏิบัติธรรม ยังมีการพาสานุศิษย์ออกบำเพ็ญประโยชน์ ดูแลคนเจ็บคนป่วยคนจนตลอดมา

สร้างโรงพยาบาลขนาดใหญ่ในได้หวัน 5 แห่ง (ปี 2549 จะมีเพิ่มอีก 1 แห่ง)

สร้างวิทยาลัยพยาบาล มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (มีคณะอื่นๆ ประกอบ บ้าง)

สร้างโรงเรียนตั้งแต่ระดับอนุบาล มัธยม อาชีวะ จนถึงมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะโรงเรียนมีการขยายไปยังต่างประเทศเกือบ 40 แห่ง (ใน เมืองไทยอยู่ที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่)

และมีสถานีโทรทัศน์ของตัวเองที่ออกอากาศโดยตลอด 24 ชั่วโมง ขยาย ไปยังต่างประเทศอีก 4-5 ประเทศ โดยใช้ภาษาของประเทศนั้นๆ รวมทั้งการแยกขยะ ที่มีอาสาสมัครนับหมื่นคนช่วยกันทำ

1. "ฉือจี้" เป็นชื่อมูลนิธิแปล
ว่า เมตตา สงเคราะห์ มิใช่แค่คิดอยู่แต่

ต้องลงมือปฏิบัติ

แนวทางของชาวพุทธ "ฉือจี้" ใช้หลักพรหมวิหารเป็นธรรมนูญ ทุก หน่วยงานของฉือจี้ จะมีคำขวัญติด ประกาศ "เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา"

2. พระอุปัชฌาย์ของท่าน ธรรมาจารย์ Cheng Yen คือ หลวงปู่ อิ้นซุ่น ได้เคยสนทนาธรรมกับสหธรรมิก ชาวคริสต์ จนเกิดแรงบันดาลใจที่จะนำ พุทธธรรมออกมารับใช้สังคมให้เด่นชัด

69

3. จากกลุ่มแม่บ้าน ประมาณ 30 คน ที่บริจาคใส่กระบอกไม้ใผ่เพียง วันละครึ่งเหรียญ (ประมาณ 50 สตางค์) เป็นตัวปลุกกระแสให้สานุศิษย์รุ่นหลังๆ รณรงค์ "ทานบารมี" บริจาค "รายวัน" จากหยดน้ำเล็กๆ กลายเป็นสายน้ำใหญ่ ได้อย่างมหัศจรรย์

4. จากแรงบันดาลใจ ที่เห็น กองเลือดบนพื้นถนนของหญิงชาวเขา ที่ตกเลือดและลงมารักษาตัวในเมือง แต่เพราะไม่มีเงินจึงต้องกลับไปตาย อย่างน่าอนาถ

ท่านธรรมาจารย์ Cheng Yen ตระหนักว่า ถึงเวลาแล้วที่จะต้องสร้าง โรงพยาบาล

5. การสร้างโรงพยาบาลก่อ เกิดกิจกรรมต่อเนื่องอีกหลายเรื่อง มีวิทยาลัยพยาบาล มีคณะแพทย์เพื่อ รองรับกิจการ

สำหรับศพที่อุทิศให้เป็น อาจารย์ใหญ่ของนักศึกษาได้รับการ ปฏิบัติที่ยิ่งใหญ่เหลือเกิน นักศึกษา จะต้องรู้จักญาติพี่น้องของอาจารย์ ใหญ่ ซึ่งขณะนี้มีผู้บริจาคร่างกายนับ หมื่นราย

วันนี้นอกจากจะดูแลเรื่อง เจ็บป่วยนอกสถานที่ แม้มีเหตุเภทภัย ต่างๆ โรงพยาบาลทุกแห่งต่างก็พร้อม ปฏิบัติการ และมิใช่แต่ทำในประเทศ เท่านั้น

นอกจากนี้ ยังมีธนาคาร ไขกระดูกที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก

ในหลายๆ ประเทศ มูลนิธิ ฉือจี้ได้รับการยอมรับจากสหประชาชาติ ในการทำหน้าที่นี้ นอกจากจะเป็นหน่วย เคลื่อนที่เร็วกว่าเจ้าของประเทศแล้ว ยัง มีการทำงานที่เป็นระบบระเบียบด้วยมาก ประสบการณ์ (บางคนตั้งสมญาให้ว่า เป็นปอเต็กตึ้งระดับโลก!)

6. My brother couldn't wait for me to grow up.

เน้นเรื่องการศึกษาเป็นพิเศษ สอนให้เด็กคิดเป็นและมีจริยธรรม

ได้มีโอกาสดูโรงเรียนของฉือจื้ จากนานาประเทศที่มาแสดงกิจกรรม ประจำปี เนื้อเพลงทุกเพลงบ่งบอกให้รัก เมตตาเพื่อนมนุษย์ตลอดเวลา

My brother couldn't wait for me to grow up.

(หมายเหตุ แผ่นดินไหวครั้งใหญ่ ประมาณปี 2542 ทางมูลนิธิฯ ได้ช่วยสร้าง โรงเรียนให้ทางการไต้หวันถึง 51 โรง)

7. การก่อสร้างเน้นความคงทน และแข็งแรง รวมถึงการออกแบบให้เข้า กับท้องถิ่น

หน้าโรงพยาบาลหลายแห่งแสดง พื้นที่หน้าตัดของต้นเสาว่าใส่เหล็กไว้ มากน้อยขนาดไหน

8. สถานีโทรทัศน์ของฉือจื้ "ต้าอ้าย" แปลว่า Big love เป็นสถานี ไม่มีโฆษณา เน้นในเรื่องคุณค่าชีวิต สอนให้ คิดเป็น ให้กำลังใจ และให้ปฏิบัติธรรม

ตึกต้าอ้าย นอกจากจะมีสถานี โทรทัศน์ ยังมีแผนกทำวารสาร ทำสิ่งพิมพ์ กรรมะ

9. กิจกรรมแยกขยะ เป็นอีก กิจกรรมที่โดดเด่นมีอาสาสมัครช่วยกัน ทำนับหมื่นคน คนแก่ คนพิการก็สามารถ มาช่วยได้ จากกิจกรรมแยกขยะจึงเกิด "ร้านทึ่ง" ขึ้นอีกร้านหนึ่ง

รายได้จากการแยกขยะ ยังนำ มาอุดหนุนกิจกรรมของโทรทัศน์ได้เป็น อย่างมาก

10. สำนักปฏิบัติธรรมของท่าน ธรรมาจารย์ Cheng Yen มีภิกษุณีร่วม ปฏิบัติธรรมร้อยกว่ารูป มีนโยบายไม่มี การรับบริจาคใดๆ ทั้งสิ้น อยู่ได้ด้วยการ ทำงานผลิตสินค้าขาย

ในสมัยนั้นมีถึง 21 อย่าง เช่น เย็บเสื้อผ้า เย็บถุงมือ ทำเครื่องประดับ ทำของเล่น เครื่องปั้นดินเผา ทำครีม ทาหน้า ปลูกข้าว ทำเกษตร ฯลฯ

คติสอนใจก็คือ "ไม่ทำงาน ไม่ควรกินข้าว" วันที่เข้าไปชมสำนักของท่าน กำลังจะมีการถ่ายทอดสดไปทั่วประเทศ (คล้ายๆ ทำวัตรเช้า) เครือข่ายทั้งหมด จะเปิดเครื่องรับดูพร้อมกัน

ท่านธรรมาจารย์ให้โอวาท และ ให้อาสาสมัครมาเล่าประสบการณ์ ในการไปบำเพ็ญประโยชน์

เช้าวันนั้น นอกจากจะมีคนวัด มีภิกษุณีกวาดใบไม้ตามถนนตามสนามหญ้า ยังมีอาสาสมัครใส่เสื้อนอก บุคลิกดี มาช่วย กวาดหลายสิบคน เป็นภาพที่น่าประทับใจ 12. ชาวฉือจี้หรือญาติธรรม มีเพลงประจำตัวที่จะร้องเสมอ โดยเนื้อร้อง จะกล่าวย้ำอุดมการณ์โพธิสัตว์ให้เสียสละ และให้อภัย โดยมีภาษามือประกอบ

เพลงที่ฝึกร้องตอนนั้นมี 2 เพลง คือ 1. รักทั่วฟ้าดิน 2. ครอบครัวเดียวกัน และแม้โรงเรียนฉือจี้ที่ให้เด็กๆ มาแสดงละคร ก็จะมีเนื้อร้องให้ตระหนัก ในความเป็นเพื่อนมนุษย์ตลอดเวลา

"ทั่วฟ้าดินนี้ ไม่มีใครที่ฉันไม่รัก ไม่เชื่อใจ ไม่อภัย" ฯลฯ

"ความสุขของฉัน (เกิด) เพราะ เสียงหัวเราะจากเธอ เมื่อได้เห็นน้ำตา เธอ เจ็บปวดเหลือเกินเพราะว่าพวกเรา (เป็น) ครอบครัวเดียวกัน" ฯลฯ

11. 4 พันธกิจ เพื่อมวล มนุษยชาติก็คือ งานกุศล งานดูแล ผู้เจ็บป่วย งานการศึกษา และงานมนุษย ธรรม ซึ่งทั้งหมดนี้ จะขยายเครือข่าย ให้มากขึ้น มูลนิธิฉือจี้มีสาขา 39 ประเทศ และมีเครือข่ายมากกว่า 200 แห่ง

ทั้งนี้จะไม่แบ่งแยกว่า ต้อง เป็นศาสนาพุทธเท่านั้นถึงจะช่วย เช่น อินโดนีเซีย อาฟริกาใต้ เป็นต้น 13. ก) อาสาสมัครชาย-หญิง ใส่เสื้อสีน้ำเงิน ปกขาว กางเกงสีขาว ผู้หญิงจะรวบผมมวยไว้ด้านหลัง หน้าตา ยิ้มแย้มแจ่มใส ข) ทุกครั้งที่มอบของให้ผู้เดือดร้อน หรือยากไร้ ญาติธรรมฉือจี้จะก้มตัวต่ำ และ พนมมือไหว้ขอบคุณ

ค) ญาติธรรมฉือจี้ จะดูแลผู้อื่น เสมอว่าขาดเหลือสิ่งใด จึงขออนุญาตนำ "กาน้ำชา" มาเป็นสัญลักษณ์ของความ มีน้ำใจ แขกที่มาเยี่ยมเยียน หากถ้วยชา พร่องก็จะคอยมาเติมเต็ม

ที่มหาวิทยาลัยขณะดูภาพยนตร์ ทานอธิการบดีจะเดินย่องๆ ไปทั่ว คอยเติม น้ำชาให้แขก

เป็นภาพที่งดงามยิ่งนัก เด็กนักเรียน ของฉือจี้เฉพาะที่เรียนดี นิสัยดี จะได้รับ เกียรติให้เป็นผู้ขัดล้างห้องน้ำ

ในโรงพยาบาลฉือจี้ เราจะพบเห็น คุณหมอมาขัดล้างห้องน้ำเป็นประจำ

การเดินเหินของชาวพุทธฉือจี้ จะ ไม่เดินเสียงดัง ราวกับเกรงใจพื้นดิน!

 ง) การทำงานเพื่อสังคม ท่านธรรมา
 จารย์ Cheng Yen ยกย่องเปรียบเทียบให้ เป็น "พระโพธิสัตว์" เพราะพระโพธิสัตว์ นั้นแท้จริงก็คือผู้ที่ทำงานเพื่อคนอื่นนั่นเอง

บทลรุป

1. กลุ่มชาวพุทธ "ฉือจี้" ที่สามารถ รวมพลังช่วยสังคมได้มากมาย เป็นความ สามารถที่ ยิ่งใหญ่ของท่านธรรมาจารย์ Cheng Yen ท่านสามารถแสดงพรหมวิหาร ออกมาเป็นธรรมกายได้เด่นชัด

การบริจาคทุกครั้งสะพัดออกไปสู่ สังคมอยางต่อเนื่อง ยิ่งเกิดผลก็ยิ่งบริจาค ยิ่งบริจาคก็ยิ่งบังเกิดผลที่จับต้องได้

"Great giving that asks nothing in return"

2. "Where is suffering I must go"

นี้คือปณิธานของท่านธรรมาจารย์

 กิจกรรมของมูลนิธิฉือจื้ อาจจะ สร้างกำลังใจ และแรงบันดาลใจให้แก่ ชาวพุทธกลุ่มอื่นๆ ได้ต่อยอดออกไป

ประเทศไทยมีศักยภาพชาวพุทธ เปี่ยมล้น แต่เมื่อไม**่**รวมพลัง นับวันบทบาท ทางศาสนาจะอ[่]อนด[้]อยไปเรื่อยๆ 4. การไปดูกิจกรรมของชาวพุทธ หรือญาติธรรมฉือจี้ ควรจะดูแบบเกิด ประโยชน์ ดูแล้วนำมาแก้ไขข้อบกพร่อง ของพวกเรา มิใช่ตั้งใจดูข้อบกพร่องของ พวกเขา ดูแบบน้ำชาล้นถ้วย ซึ่งไม่เคยเกิด ประโยชน์ต่อชีวิตใดๆ

หมางเหตุ

ขอขอบคุณ "ศูนย์คุณธรรม" หรือ "ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดิน เชิงคุณธรรม" (สำนักงานบริหารและพัฒนา องค์ความรู้) ที่ให้โอกาสไปดูกิจกรรมของ ชาวพุทธ ภายใต้มูลนิธิ "ฉือจี้" ที่ประเทศ ไต้หวัน เมื่อเดือนมกราคม 2549

ทำให[้]เลือดลมชาวพุทธพลุ[่]งพล[่]าน ขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

ສມพงษ์ ฟังเจริญจิตต์

รู้จักท่าน

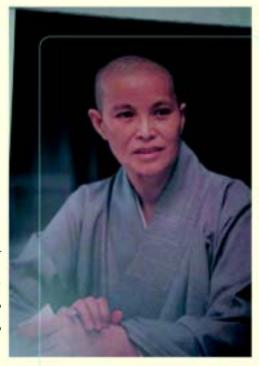
ธรรมาจารข์เจิ้บเหขียน

40 ปีที่ผู้หญิงร่างบอบบางคนหนึ่ง สร้างมูลนิธิจากการสะสมเงินออมคนละ 50 เซ็นต์ต่อวันของนักบวชหญิงและลูกศิษย์กลุ่มเล็กๆ จนกลายเป็นมูลนิธิการกุศล ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในไต้หวัน มีภารกิจเชื่อมโยงไปทั่วโลก มีผู้คนเชื่อถือศรัทธานับล้านๆ คนนั้น นับเป็นเรื่องมหัศจรรย์เรื่องหนึ่งที่เกิดขึ้นบนแผ่นดินไต้หวัน

ท่านมีโรคหัวใจเป็นโรคประจำตัว จึงไม่เสี่ยงเดินทางโดยเครื่องบินหรือทางเรือ ท่านจึงไม่เคยเดินทางออกนอกเกาะไต้หวันเลย แต่กิจกรรมการกุศลของท่าน กลับแพร่กระจายไปทั่วโลก ประหนึ่งมือข้างเดียวของท่านทำงานได้ดั่งมือนับพัน และ ตาข้างเดียวก็มองเห็นได้ดั่งดวงตานับพัน โดยผ่านอาสาสมัครของท่านนั่นเอง

บางคนถึงกับบอกว่า นี่คือ เจ้าแม่กวนอิมพันมือ ในภาคมนุษย์ที่จับต้อง ได้จริงๆ

ท่านธรรมาจารย์
เจิ้งเหยียน กำเนิดเมื่อ 14
พฤษภาคม 2480 ปัจจุบัน
อายุ 69 ปีเต็ม แต่หน้าตาอัน
อื่มเอิบ และบุคลิกที่คล่อง
แคล่ว ทำให้ท่านดูอ่อนกว่า
อายุจริงมาก

ในวัยเด็กท่านถูกยกให้เป็นบุตรบุญธรรมของคุณอาจึงนับถือคุณอาและ คุณอาสะใภ้เป็น "พ่อแม่" พ่อบุญธรรมทำธุรกิจเกี่ยวกับโรงภาพยนตร์หลายแห่ง ท่าน จึงต้องช่วยงานเพื่อแบ่งเบาภาระตั้งแต่ยังไม่ครบยี่สิบปี

เมื่อท่านอายุ 15 ปี มารดาป่วยด้วยโรคแผลในกระเพาะอาหารต้องผ่าตัด ซึ่งสมัยนั้นอันตรายมาก ท่านได้สวดอ้อนวอนต่อเจ้าแม่กวนอิม และตั้งจิตอธิษฐานว่า หากมารดาหายจากอาการป่วย จะขอลดอายุขัยตนเองลง 12 ปี และจะกินมังสวิรัติ เพื่ออุทิศส่วนกุศลนี้เป็นการเพิ่มอายุขัยให้แก่มารดาด้วย

อีก 5 ปีต่อมา บิดาป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูงและเสียชีวิตในเวลา อันรวดเร็ว ทำให้ท่านเศร้าเสียใจมาก จนได้มีโอกาสเข้าวัดและศึกษาธรรมะ และคิด ที่จะออกบวชในที่สุด ท่านได้มีโอกาสติดตามท่านธรรมาจารย์ชิวเต้าธุดงค์ไปตามวัดต่างๆ ทาง ฝั่งตะวันออกของเกาะไต้หวันในปี 2504 ซึ่งยังล้าหลังและด้อยพัฒนา ปลายปีนั้น ทั้ง 2 ท่านก็มาถึงฮวาเหลียน และพักอยู่ที่นั่นถึงปลายปี 2505 จึงได้ปลงผมตน เองเพื่อเป็น "ภิกษุณี" ซึ่งการเป็นภิกษุณีที่สมบูรณ์นั้นต้องมีพระอุปัชฌาย์เป็นผู้บวช ให้ ซึ่งท่านก็ไม่ได้รีบร้อน จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2506 ท่านจึงได้บวชโดยท่าน ธรรมาจารย์ยิ่นซุ่น และได้รับฉายาว่า "เจิ้งเหยียน"

ธรรมาจารย์เจิ้งเหยียนเริ่มต้นงานการกุศลในกระท่อมเล็กๆ หลังวัดผู่หมิง ที่ฮวาเหลียน ท่านและลูกศิษย์ต้องทำงานหนัก ต่อสู้กับลมและฝน บางครั้งอดมื้อ กินมื้อ แต่ยังคงยึดมั่นในปณิธานที่ไม่รับบิณฑบาตร ด้วยคิดว่า ทุกคนมีความทุกข์ยาก ลำบากมากพอแล้ว ท่านและศิษย์จึงไม่รับประกอบพิธีกรรมใดๆ และมีกฏว่า "วันใด ไม่ทำงาน วันนั้นจะไม่กิน" ท่านปลูกผักกินเอง และไปเก็บเศษด้ายที่โรงงานทิ้งแล้ว มาถักเป็นเสื้อกันหนาว เย็บถุงสำหรับใส่อาหารสัตว์ และถักรองเท้าเด็กเพื่อขาย หารายได้ยังชีพ

วันหนึ่งในปี 2509 ท่านกับสานุศิษย์ไปเยี่ยมอุบาสกที่โรงพยาบาลเอกชน แห่งหนึ่งที่ฟงหลิน ท่านเห็นเลือดกองใหญ่ที่พื้น จึงถามว่า "ทำไมบนพื้นมีเลือด มากมายเช่นนี้" มีคนตอบว่า หญิงชาวเขาคนหนึ่งแท้งลูก ญาติใช้แคร่หามจากเขา ถึง 8 ชั่วโมง มาถึงคนไข้หมดสติ แพทย์บอกว่าจะต้องจ่ายมัดจำ 8 พันเหรียญก่อน จึงจะลงมือผ่าตัด (ประมาณ 4 พันบาทในสมัยนั้น) พวกเขาไม่มีเงินจ่าย และ ทางโรงพยาบาลก็ไม่อยากเสี่ยงต่อการรักษาฟรี เมื่อไม่มีทางเลือก ก็ต้องหามคนไข้ กลับไป ท่านรู้สึกเศร้าสลดต่อเรื่องดังกล่าวยิ่งนัก ท่านจึงตัดสินใจแน่วแน่ที่จะหา ทางช่วยเหลือผู้ยากไร้ขาดที่พึ่ง

ท่านจึงคิดตั้งมูลนิธิการกุศลเพื่อช่วยทั้งผู้ยากไร้และสั่งสอนผู้มั่งมี เพราะ ผู้ยากไร้ขาดวัตถุปัจจัยในการครองชีพ ส่วนผู้มั่งมีนั้นขาดอาหารทางใจ

ท่านเริ่มงานทันทีด้วยการขอให้สานุศิษย์ทั้ง 30 คน ส่วนใหญ่จะเป็นแม่บ้าน ทุกเช้าก่อนไปจ่ายตลาดให้ทุกหยอดเหรียญ 50 เซ็นต์ไต้หวัน (ประมาณ 25 สตางค์ในสมัยนั้น) ลงในออมสินที่ทำจากไม้ไผ่ ท่านให้เหตุผลที่ต้องออมทุกวันว่า "การออมทุกวันเท่ากับเป็นการสะสมเมตตาธรรมในจิตใจโยม ให้เกิดกุศลจิตในการ ช่วยเหลือและแสดงความรักผู้อื่นทุกวัน" คำขวัญที่ว่า "แม้เงิน 50 เซ็นต์ ก็ช่วยเหลือผู้ยากไร้ได้" กระจายไปทั่ว ตลาดฮวาเหลียน มีผู้คนเข้าร่วมสมทบทุนเพิ่มทุกขึ้น และในวันที่ 24 มีนาคม 2509 มูลนิธิฉือจี้จึงได้ก่อตั้งขึ้น

การช่วยเหลือผู้ยากไร้อย่างไม่เลือกชั้นวรรณะ ด้วยจิตใจที่แน่วแน่และมั่นคง ทำให้กิจกรรมมูลนิธิฉือจี้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ครอบคลุมภารกิจเริ่มต้นที่งาน การกุศล ขยายไปสู่การรักษาพยาบาล ซึ่งต้องสร้างโรงพยาบาล จากนั้นก็ขยาย ไปสู่ภารกิจด้านการศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับปริญญา เพื่อป้อนให้กับสถานพยาบาลที่เปิดทั่วเกาะไต้หวัน จนถึงภารกิจที่ 4 คือด้าน วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งทำให้ภาระงานของมูลนิธิแผ่ขยายออกไปอย่างไม่มี ขีดจำกัด จนครอบคลุมทั่วโลกในเวลาอันรวดเร็ว

จนทำให้เกิดภาระงานติดตามมา นั่นคือ การดำเนินการธนาคารไขกระดูก ที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ให้บริการจับคู่ไขกระดูกที่เข้ากันได้กับผู้คนทั่วโลก งาน บรรเทาทุกข์ระหว่างประเทศที่ชาวฉือจี้มีความสามารถพิเศษที่จะเข้าถึงแหล่งภัยพิบัติ อย่างรวดเร็ว ดำเนินการให้ความช่วยเหลือครอบคลุมไปทั่วโลกเช่นกัน และรวมถึง สถานีโทรทัศน์ต้าอ้าย ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์สีขาว ที่ออกอากาศเรื่องราวความดีตลอด 24 ชั่วโมง ผ่านดาวเทียมไปทั่วโลก ซึ่งทุนดำเนินการมาจากเงินบริจาคและรายได้ จากการแยกขยะขายของเหล่าอาสาสมัครทั้งสิ้น

กาอขากรู้จักฉือจี๊เพิ่มขึ้น

มูลนิธิพุทธฉือจี้ เริ่มเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางในเมืองไทย ก็เมื่อศูนย์ ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม ดำริให้มีโครงการวิจัยคุณลักษณะและ กระบวนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมในประเทศต่างๆ ทั่วโลก จำนวน 10 ประเทศ

ประเทศหนึ่งที่ได้รับความสนใจมาก ก็คือประเทศไต้หวัน เมื่อพบว่ามีขบวน คุณธรรมเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางที่นั่น มีองค์กรการกุศลขนาดใหญ่นับสิบแห่งที่มีอิทธิพล ต่อศรัทธาของคนนับล้านคนขึ้นไป และที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในไต้หวัน ก็คือมูลนิธิพุทธฉือจื้ นี่เอง

ต่อมา จึงได้มีการเดินทางไปเยี่ยมชมกิจการของมูลนิธิแห่งนี้เรื่อยมาตั้งแต่ ปี 2548 จนถึงปัจจุบัน ดังนั้น จึงพบว่ามีหลายท่านที่เขียนถึงมูลนิธิพุทธฉือจี้แห่งไต้หวันไว้ต่างกรรม ต่างวาระ ในหลากหลายมุมมองและทัศนะ เช่น

คุณลักษณะและกระบวนการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมของประเทศ ได้หวัน ซึ่งเขียนโดยพระเดิมแท้ ชาวหินฟ้า หรือท่านลักขโณ พระนักพัฒนาผู้ใช้ ชีวิตอยู่ในได้หวันนานกว่า 5 ปี และเรียงร้อยประสบการณ์ของท่านออกมาเป็น หนังสือพ็อคเก็ตบุ๊คที่อ่านง่าย จัดพิมพ์และเผยแพร่โดยศูนย์คุณธรรม

อีกเล่มหนึ่งก็คือ จิตอาสา พลังสร้างโลกบทเรียนจากขบวนการพุทธฉือจื้ ไต้หวัน ขบวนการที่เน้นหัวใจของความเป็นมนุษย์ ซึ่งเขียนโดย นายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ ผู้ที่ศึกษาดูงานไต้หวันมาหลายครั้ง และเข้าใจขบวนการคุณธรรมนี้ อย่างเป็นระบบเล่มนี้จัดพิมพ์และเผยแพร่โดยศูนย์คุณธรรม เช่นกัน

สำหรับผู้สนใจโดยทั่วไป ท่านอาจศึกษาเรื่องราวของมูลนิธิพุทธฉือจี้ ได้จาก หลายแหล่งข้อมูล เช่นสำหรับในเมืองไทย ติดต่อได้ที่**มูลนิธิพุทธฉือจี้ได้หวัน** ในประเทศไทย 322/207 ซอยอยู่เจริญ ถ.รัชดาภิเษก 3 แขวงดินแดง เขตดินแดง กทม.10320 โทร 0 2642 1888 โทรสาร 0 2942 1890

ถ้าหากเป็น**มูลนิธิพุทธฉือจี้ได้หวัน** ก็สามารถหาข้อมูลได้จากเวบไซต์ www.tzuchi.org ซึ่งจะมีลิงค์เชื่อมต่อไปยังเครือข่ายอื่นๆ ของมูลนิธิอีกมากมายและ มีหลายภาษาให้เลือกอ่าน (ยกเว้นภาษาไทย)

หากใครที่ชอบท่องเที่ยวในโลกอินเตอร์เน็ต ท่านก็สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้ โดยการใช้โปรแกรมค้นหาอย่าง google พิมพ์คำว่า "ฉือจี้" หรือ "tzuchi" ก็จะมี ข้อมูลพรั่งพรูให้ท่านเลือกอ่านทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษมากมาย —

คณ:กรรมการ

ศูนง์ล่งเลริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

10	1
พลตรีจำลอง ศรีเมือง	ประธานที่ปรึกษา
พลเอกบวร งามเกษม	ที่ปรึกษา
นายลิขิต เพชรสว่าง	ที่ปรึกษา
พลเอกปรีชา เอี่ยมสุพรรณ	ที่ปรึกษา
นายไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม	ประธานกรรมการ
ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
ผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
ผู้แทนสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	กรรมการ
ผู้แทนสำนักงบประมาณ	กรรมการ
พลตำรวจเอกเสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	กรรมการ
นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	กรรมการ
นายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ	กรรมการ
นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	กรรมการ
ผู้แทนสำนักบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน)	กรรมการ
ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม	กรรมการและเลขานุการ

รางชื่อคณะดำเนินการโครงการ

ที่ปรึกษา

นางสาวนราทิพย์ พุ่มทรัพย์

ผู้อำนวยการ

ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม

ดณะทำบาน

นางวิไลวรรณ ถึกไทย นายพงศธร ไวเชิงค้า นางรัดใจ เปียแก้ว นางสาวสุขุมาล มลิวัลย์ นายณัฏฐ์บรรจง เดชวิริยะชาติ นางอนุสรณ์ ปัทมสังข์ นางสาววรลักษณ์ สุขสละ

้ผู้พิจารณาแบบปกและรูปเล่ม นายแก้ว วิฑูรย์เธียร

ອອກແບບ ຄ່າຈການ ຈັດພື້ມພົ

บริษัท สไตล์ครีเอทีฟเฮ้าส์ จำกัด

80

ขยะสร้างคน คนสร้างชาติ

หนึ่งในสิ่งมหัศจรรย์แห่งเกาะไต้หวัน

หนังสือถอดองค์ความรู้ โครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำ เครือข่ายคุณธรรมภาคอีสาน กิจกรรมศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ มูลนิธิพุทธฉือจี้ประเทศไต้หวัน

